

Nr 182

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av överenskommelse rörande provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellit-system; given Stockholms slott den 23 oktober 1964.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Gösta Skoglund

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en internationell överenskommelse rörande provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellit-system. Till denna ansluter sig en särskild överenskommelse som är avsedd att ingås mellan vederbörande länders telekommunikationsorgan. Överenskommelserna, som är av temporär karaktär, innebär att parterna förpliktar sig att medverka i och gemensamt finansiera projekteringen, utvecklingen, upprättandet och driften av ett världsomspännande system för teletrafik via artificiella jordsatelliter. Avsikten är att överenskommelsen senast 1970 skall avlösas av definitiva arrangemang.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i
statsrådet å Stockholms slott den 23 oktober 1964.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, SKOGLUND, HERMANSSON, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler, efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter, fråga om *godkännande av överenskommelse rörande provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellitssystem* och anför därvid följande.

Inledning

Den första transoceana elektriska förbindelsen öppnades 1866 i och med fullbordandet av den första transatlantiska telegrafkabeln mellan Europa och Förenta staterna. Det skulle dröja ytterligare sextio år innan tillkomsten av kortvågsradio möjliggjorde upptagande av transatlantisk telefontrafik. Kvaliteten och tillförlitligheten var avsevärt sämre än vad som uppnåddes vid markförbindelse. Radion förblev den enda transatlantiska telefonförbindelsen ända till dess en ny typ av kabel utvecklats som från och med 1956 öppnade möjlighet för förstklassiga telefonförbindelser. I dag existerar omkring 400 telefonkanaler via kabel över Atlanten.

Den nuvarande kapaciteten kommer enligt gjorda uppskattningar att mycket snart visa sig otillräcklig. Var gång kapaciteten ökats hittills har den snabbt tagits i anspråk i full utsträckning. Under 1960 expedierades mera än 3 miljoner transatlantiska telefonsamtal och man räknar i Förenta staterna med en sjudubbling under det närmaste decenniet. Vidare krävs ökat utrymme för ljudradioöverföring och för telextrafik samt för överföring av data för behandling i datamaskiner. En dylik ökning är alltför stor för att kunna absorberas av nu existerande och hittills planerade undervattenskablar och kortvågsförbindelser. Dessutom kan av tekniska och ekonomiska skäl ännu icke överföras television på denna väg.

På sträckningar över land har man kunnat tillgodose det ökande behovet av teletrafik med mikrovågsförbindelser. Mikrovågor fortplantar sig emel-

lertid endast rätlinjigt. På grund av jordytans kupighet måste fördenskull relästationer placeras efter förbindelseleden på förhållandevis korta inbördes avstånd. Denna överföringsteknik står därför icke tillbuds för transoceanica förbindelser.

Tillkomsten av artificiella jordsatelliter gav löfte om en lösning av problemen beträffande trafik på mikrovåg över oceanerna. Placerar man en relästation i en satellit, kan inom dess horisont falla hela kontinenter och oceaner. En radiostation på marken upptar ett meddelande från ett konventionellt landbaserat nät och sänder det med hög effekt vidare längs synlinjen till satelliten. Där tas meddelandet upp, förstärkes och återutsändes längs synlinjen till en känslig mottagare många tusentals kilometer bort och leds från mottagaren in i ett nytt konventionellt landlinjenät.

Med satelliter som kretsar runt jorden kan man emellertid icke upprätthålla kontinuerlig drift med mindre man har flera satelliter, som s. a. s. löpande avlöser varandra i den del av banan där sändare och mottagare på marken samtidigt ligger innanför horisonten. Det blir därvid bl. a. fråga om hur många satelliter man behöver för att säkerställa den nödiga kontinuiteten i driften. Kan man placera satelliterna med jämna mellanrum i banan blir antalet mindre än om man skjuter in dem på måfå. Det erforderliga antalet blir också mindre ju högre över jordytan som banan ligger. Placerar man satelliter i en bana på sådan höjd över ekvatorn att omloppshastigheten blir synkroniserad med jordrotationen, kommer satelliterna att ge intryck av att stå stilla över en given punkt på jordytan. Därvid kan man täcka större delen av jordens yta med ett jämförelsevis litet antal satelliter. Man räknar med att tre å fyra satelliter skulle räcka.

Ett inbördes beroende föreligger således mellan antalet satelliter, deras typ och höjden över jordytan. En mängd alternativ erbjudes därigenom vid valet av satellitsystem vilka måste prövas med hänsyn tagen till kostnader, olika tekniska förhållanden och utförbarhet. Skulle exempelvis satelliterna ges ett med jordrotationen synkroniserat omlopp, blir uppskjutningen svårare att genomföra och varje satellit mera komplicerad i sitt utförande. Detsamma är fallet om flera satelliter skall placeras på bestämda avstånd från varandra i lägre bana. Därmed ökar kostnaderna för varje satellit. Å andra sidan blir det erforderliga antalet satelliter mindre. Placering i hög bana medför, särskilt vid ett med jordrotationen synkroniserat omlopp, att förstärkningen vid jordstationerna måste göras kraftigare. I sin tur nödvändiggör detta bl. a. större och dyrbarare antennenläggningar.

Många av de tekniska och ekonomiska faktorer som måste inverka på valet av satellitsystem är redan kända. Alltjämt återstår emellertid icke så få okända faktorer beträffande olika tänkbara satellittypers uppträdande i rymden och beträffande den elektroniska utrustningens funktionsduglighet och livslängd. Fördenskull krävs ännu mycken försöksverksamhet.

Utveckling och provning i rymden av experimentsatelliter för telekommunikationer är en av de uppgifter som i Förenta staterna hittills ankommit på den statliga rymdstyrelsen National Aeronautics and Space Administration (NASA). Försöken har utförts i samverkan med olika enskilda industri- och teletrafikföretag. Mest uppmärksammat var måhända försöket med satelliten Telstar, som sändes upp i juli 1962 och som för första gången möjliggjorde direkt utväxling av televisionsprogram mellan Amerika och Europa. Satelliten tystnade i mars 1963 troligtvis beroende på att kontrollorganen skadats genom inverkan av strålning. En ny Telstar skickades upp i maj 1963 och har visat sig mycket framgångsrik. Dessförinnan hade i december 1962 NASA skjutit upp den första Relay-satelliten med i stort sett samma egenskaper som Telstar.

I telesatellitexperimenten deltar ett flertal länder med egna i experiment syfte anlagda jordstationer. Sådana finns redan i Storbritannien, Frankrike, Italien, Förbundsrepubliken Tyskland, Spanien, Japan och Brasilien. Ett flertal andra länder har visat intresse för deltagande, däribland Kanada, Indien och de skandinaviska länderna. De skandinaviska teleförvaltningarna har tillsatt en kommitté, Skandinaviska telesatellitkommittén (STSK), som i samarbete med Chalmers tekniska högskola upprättat en experimentstation för mottagning av radiosignaler från telesatelliter. Stationen är belägen vid Chalmers tekniska högskolas rymdobservatorium på Råö söder om Göteborg. Mellan skandinaviska telesatellitkommittén och NASA har i maj 1963 träffats överenskommelse om medverkan i prov med experimentella telesatelliter. Överenskommelsen har bekräftats genom diplomatisk notväxling.

Av de olika försöken med telesatelliter tilldrar sig f. n. det s. k. Syncom-projektet det största intresset. Försöket syftar till att placera satelliter i skenbart stationära positioner över olika punkter på ekvatorn. En första Syncom-satellit sköts upp i februari 1963, men försöket blev icke lyckat. En andra Syncom-satellit placerades i sin bana i juli 1963 och en tredje i augusti 1964. Båda dessa senare satelliter har hittills fungerat tillfredsställande. Experimenten kan anses ha givit full bekräftelse på möjligheten att placera, styra och kontrollera en satellit i synkroniserat ekvatoromlopp.

Vid sidan av nu angivna försök med s. k. aktiva satelliter, d. v. s. med satelliter utrustade för mottagning, förstärkning och återutsändning av signaler, har, bl. a. i samarbete mellan Förenta staterna och Sovjetunionen, försök gjorts med en enklare typ av satellit, kallad Echo, som består av ett gasfyllt metalliserat hölje vilket endast reflekterar signalerna. Dessa s. k. passiva satelliter har emellertid ett begränsat användningsområde, beroende framför allt på att den reflekterade radiovågen har mycket låg signalstyrka vid mottagning på jordstationen.

Förberedelser för internationell samverkan

Användningen hittills av satelliter för teleförbindelser har haft uteslutande experimentell karaktär. Syftet är emellertid att med dessa experiment lägga grunden för ett regelrätt kommersiellt bruk av satelliter för teletrafik.

I en av Förenta Nationerna den 20 december 1961 antagen resolution (nr 1721, XVI) rörande internationellt samarbete för fredligt utnyttjande av yttre rymden uttalades bl. a. att telekommunikationer via satelliter borde så snart som möjligt utan diskriminering göras tillgängliga för alla länder på världsomspännande grundval.

I Förenta staterna har man redan åvägabragt de legislativa och organisatoriska förutsättningarna för sin medverkan i ett internationellt telesatellitssystem. Under hösten 1962 antog kongressen en av president Kennedy signerad »Communications Satellite Act». Denna innehåller till en början förklaringen att det skall vara Förenta staternas politik att i förbindelse och samverkan med andra länder så snart som möjligt upprätta ett kommersiellt telesatellitssystem såsom del av ett förbättrat världsomspännande kommunikationsnät. De nya och utvidgade teleförbindelserna sägs skola öppnas så snart sig göra låter och utsträckas till att täcka hela jordklotet vid första möjliga tidpunkt. I syfte att underlätta denna utveckling skall Förenta staterna delta i det världsomspännande systemet genom ett för ändamålet särskilt bildat enskilt bolag under viss statlig kontroll. Alla auktoriserade telekommunikationsföretag — allmänna såväl som enskilda — skall utan diskriminering äga tillgång till förbindelser via systemet. Vidare skall full och öppen konkurrens upprätthållas i avseende på leveranser av utrustning och materiel samt tillhandahållande av tjänster som nyttjas för systemet. Bolaget skall vara så organiserat och rörelsen så drivas att man bibehåller konkurrensen olika teletrafikföretag emellan i avseende på tillhandahållandet av förbindelser åt allmänheten.

Bolaget har nu bildats under namnet Communications Satellite Corporation, i förkortad form vanligen benämnt Comsat, och inregistrerats i District of Columbia enligt där gällande lag. Det har sitt säte i Washington.

Bolaget har ett aktiekapital uppgående till 200 miljoner dollar. Hälften av aktierna är reserverad för amerikanska auktoriserade teletrafikföretag. Återstående hälft av aktierna har emitterats på allmänna marknaden. Högst 20 procent av denna del, d. v. s. 10 procent av aktiestocken i dess helhet, må förvärfvas av utländska rättssubjekt. Ingen aktieägare som icke är auktoriserat teletrafikföretag må äga mera än sammanlagt 10 procent av aktierna. Bolagsstyrelsen består av femton personer. Av dessa tillsätts tre av Förenta staternas president samt sex av vardera aktieägargruppen.

Bolaget skall enligt akten självt eller i förening med utländska regeringar eller företag projektera, upprätta, äga och driva ett kommersiellt telesatellit-system. Det skall mot ersättning ställa förbindelser över detta system till disposition för amerikanska och utländska teletrafikföretag. Till uppgiften att projektera och upprätta telesatellit-systemet hör att företaga eller träffa avtal om forsknings- och utvecklingsarbeten, att anskaffa nödig utrustning, att träffa avtal om uppskjutning av satelliterna och att avtala om nyttjande av satellitförbindelserna. Vad utskjutningarna angår är det föreskrivet, att bolaget skall beställa sådana hos NASA på kommersiella villkor.

Bolaget står under kontroll av Federal Communications Commission som är amerikanska statens organ för övervakning av de privata teletrafikföretagens verksamhet. Till kommissionens uppgifter såvitt Comsat angår hör att bl. a. säkerställa effektiv konkurrens om leveranser till satellit-systemet genom att tillse att, där så finnes lämpligt, bolaget tillämpar ett formellt anbuds-förfarande vid utläggningen av beställningar. Kommissionen skall vidare vaka över att vederbörande teletrafikföretag, såvitt på bolaget ankommer, ges möjlighet till utnyttjande av systemet utan diskriminering och på skäligen villkor samt de ekonomiska fördelar som systemet kan erbjuda återspeglas i tillämpade taxor ävensom att i övrigt i skilda hänseenden tillvarataga allmänna intressen i fråga om systemets utformning och drift.

Förenta staternas president har enligt akten att årligen i januari månad avge rapport till kongressen rörande bolagets verksamhet under föregående år och framlägga förslag rörande sådana legislativa och andra åtgärder som kan finnas påkallade till uppnående av de ändamål för vilka bolaget bildats.

I Europa hade de västeuropeiska post- och teleförvaltningarnas samarbetsorgan *Conférence européenne des Postes et Télécommunications* (CEPT) 1961 och 1962 — bl. a. på svenskt initiativ — tillsatt särskilda arbetsgrupper med uppgift att handlägga vissa gemensamma frågor av teknisk, administrativ och ekonomisk art sammanhängande med den förutsebara utvecklingen av telesatellitkommunikationerna. Efter utfärdandet i Förenta staterna av »*Telecommunications Satellite Act*» tog de brittiska och franska regeringarna var för sig initiativ till överläggningar mellan de västeuropeiska regeringarna rörande samverkan för gemensamt uppträdande vid kommande förhandlingar med Förenta staterna. Överläggningarna ledde till bildandet av ett gemensamt förhandlingsorgan, den europeiska konferensen angående telekommunikationer via satelliter, *Conférence européenne des télécommunications spatiales* (CETS), med uppgift att bilda den organisatoriska ramen för utformningen av de deltagande staternas gemensamma ställningstaganden vid underhandlingar med Förenta staterna. I främsta rummet anmälde sig därvid det gemensamma intresset att redan från början kunna delta med Förenta staterna i satellit-systemets utformning och upprättande och göra de europeiska önskemålen

härvidlag gällande, innan viktiga och för den framtida utvecklingen bestämmande avgöranden hunnit träffas. I anslutning härtill framträdde på europeisk sida också intresset av att redan på ett tidigt stadium åt den europeiska industrin reservera möjligheter till deltagande i mån av konkurrensförmåga i leveranser av utrustning till systemet.

Underhandlingar rörande internationella överenskommelser

Efter ett antal förberedande sammanträden mellan företrädare för CETS-länderna och Förenta staternas regering samt Comsat inleddes egentliga underhandlingar under hösten 1963. I dessa deltog även Australien, Canada och Japan. Det framgick därvid att man på amerikansk sida fäste utomordentlig vikt vid att underhandlingarna från början inriktades på upprättandet av ett enda världsomfattande och för alla länder öppet kommersiellt system. Man ville därmed förhindra uppkomsten av flera med varandra konkurrerande system. Tekniskt skulle man härigenom uppnå en högre grad av effektivitet. Ur ekonomisk synpunkt måste ett enda system ställa sig fördelaktigare än flera bl. a. genom bättre möjligheter till standardisering av materiel och minskat behov av jordstationer. Ur politisk synpunkt slutligen ansågs förekomsten av flera konkurrerande system ägnad att bidra till en ökning av spänningen i världen och skulle dessutom lätt kunna leda till att en rad utvecklingsländer komme att stanna utanför. Ett enda enhetligt världsomspännande system ansågs underlätta för samtliga länder som så önskade att, i förekommande fall utan större egna ekonomiska eller tekniska insatser, bli delaktiga av telesatellittrafikens väntade fördelar.

Beträffande programmet för systemets projektering och utveckling tillkännagavs från amerikansk sida, att man förutsåg en serie experiment och upptagande i samband härmed av en begränsad kommersiell teletrafik med satelliter, vilka skulle komma att skjutas upp vid mitten av 1965. På grundval av de härav vunna erfarenheterna skulle man före 1965 års utgång slutligen bestämma sig för typen av det framtida fullständiga systemet. Det sålunda valda systemet förutsattes bli klart att tagas i bruk för trafik i vissa relationer i början av 1966 och i full omfattning sommaren 1967. Under förhandlingarna framgick även, att vissa planer på utläggning av nya atlantkablar liksom även vissa inom amerikansk och brittisk teleindustri tidigare planerade och delvis påbörjade undersökningar avseende utvecklingen av nya och avsevärt förbättrade kabeltyper ställts på framtiden i avbidan på utvecklingen av satellittekniken. Man måste emellertid räkna med att i framtiden behov kommer att föreligga av såväl satellitförbindelser som nya kabelförbindelser. På amerikansk sida ställde man förhoppningar om en viss konkurrens mellan de olika förbindelsetyperna.

Det förslag som framfördes från amerikansk sida gick ut på inrättandet

av ett internationellt organ med befogenhet att fastlägga de allmänna riktlinjerna för systemets utexperimenterande, upprättande och drift uppbyggt kring Comsat såsom på en gång medlem och verkställande organ. Förslaget accepterades i princip på europeisk sida.

Enighet nåddes vidare om att systemet borde finansieras gemensamt med fördelning av kapitaltillskotten i princip efter storleken av de deltagande ländernas andel i den transoceana och långväga intrakontinentala teletrafiken och om att systemet borde stå öppet för deltagande av samtliga till Internationella teleunionen anslutna länder. Man var tillika ense om att de förutsedda arrangemangen skulle äga provisorisk karaktär och gälla allenast under ett experimentellt skede och därpå följande kommersiella driftskeden, under vilka systemet efterhand skulle ges ökad kapacitet. De skulle därefter avlösas av definitiva arrangemang, om vilka underhandlingar senare skulle upptagas.

Ett från amerikansk sida framfört önskemål att Comsat skulle beredas tillfälle att deltaga såsom part i det internationella avtalsförhållandet tillmötesgicks genom en uppdelning av avtalsinnehållet på två separata överenskommelser, den ena kallad *Överenskommelse rörande provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellitssystem* (i det följande benämnd huvudöverenskommelsen), avsedd att undertecknas på regeringarnas vägnar, och den andra benämnd *Särskild överenskommelse* avsedd att undertecknas, i varje stats eget val, antingen på dess regerings vägnar eller för ett av regeringen utsett allmänt eller enskilt telekommunikationsföretag. Till huvudöverenskommelsen hänfördes med denna lösning bl. a. bestämmelser rörande den internationella samverkans organisatoriska och administrativa struktur och till den särskilda överenskommelsen föreskrifter angående systemets finansiering samt dess tekniska och kommersiella drift m. m. Comsat avsågs på amerikansk sida inträda som part i den särskilda överenskommelsen.

Vid en konferens i Washington den 21—24 juli 1964 med deltagande av företrädare för regeringarna i Sverige, Australien, Belgien, Canada, Danmark, Frankrike, Förenta staterna, Irland, Italien, Japan, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Schweiz, Storbritannien, Förbundsrepubliken Tyskland, Vatikanstaten och Österrike nåddes enighet om texterna till de båda överenskommelserna, vilka jämte översättning torde få fogas såsom bilagor till detta protokoll (Bilaga 1 och 2).

Överenskommelsernas innehåll¹

Överenskommelserna gäller systemets rymdsektor, varmed förstås själva satelliterna samt för deras styrning och kontroll nödvändiga organ på jor-

¹ Hänvisningar till artiklar i överenskommelserna betecknade med romerska siffror avser huvudöverenskommelsen, övriga den särskilda överenskommelsen.

den men icke de för själva teletrafiken erforderliga sändnings- och mottagningsinstallationerna på jordytan och icke heller utskjutningsanordningar av något slag. Parterna förbinder sig att samverka för projektering, utveckling, konstruktion, upprättande, underhåll och drift av rymdsektorn i ett ensamt världsomspännande kommersiellt system dels under ett inledande skede med experiment och viss drift i vilket en eller flera satelliter i synkroniserad omlopps bana avses komma att tagas i drift på försök 1965, dels ock under följande skeden med utnyttjande av satelliter av typer som senare bestämmes, varvid målet skall vara att uppnå världsomspännande räckvidd under senare delen av 1967 (art. I).

För projektet erforderligt kapital beräknas till 200 miljoner dollar, vilket skall sammanskjutas av Comsat och övriga parter i den särskilda överenskommelsen enligt en i det följande närmare angiven kvotering (art. VI).

Kapitalet skall huvudsakligen användas för täckande av de direkta och indirekta kostnaderna för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn. I dessa kostnader ingår dem som Comsat haft innan överenskommelserna öppnats för undertecknande ävensom de kostnader av motsvarande art som Comsat eller annan part i den särskilda överenskommelsen ådragit sig för övriga parters räkning efter sagda tidpunkt. Kapitalet skall däremot icke användas till täckande av projekterings- eller utvecklingskostnader för rymdraketer eller utskjutningsanläggningar, med mindre de sammanhänger med anpassningen av dylika raketer eller anläggningar till vad som föranledes av projekteringen, utvecklingen, konstruktionen och upprättandet av rymdsektorn.

Rymdsektorn skall med samäganderätt tillhöra parterna i den särskilda överenskommelsen, vilka skall äga del däri i proportion till kapitalinsatsernas storlek (art. III).

Ökning av kapitalet kan ske intill ett sammanlagt belopp av 300 miljoner dollar och, under vissa i det följande angivna förutsättningar, även därutöver. Icke någon part är emellertid skyldig att tillskjuta kapital utöver sin beräknade kvot av grundbeloppet 200 miljoner dollar. Därest part avböjer att deltaga i beslutad kapitalökning, kan den på parten fallande andelen därav övertagas av övriga parter. I dylikt fall skall en motsvarande justering ske av kvoterna (art. VI).

Kvoterna beräknas i princip i förhållande till parternas procentuella andelar i den transoceaniska och långväga intrakontinentala teletrafiken och har i bilaga till den särskilda överenskommelsen, med fördelning av grundkapitalet i dess helhet, fastställts för envar av de i Washingtonkonferensen deltagande staterna, vilka därmed förutses komma att bli ursprungliga signatärer. Genom att hänsyn tagits även till intrakontinental trafik har Australien, Canada och framför allt Förenta staterna erhållit jämförelsevis stora kvoter. Förenta staterna har sålunda tillagts kvoten 61,0. Sveriges kvot har fastställts till 0,7, Danmarks och Norges till vardera 0,4. I fråga om övriga

länder må nämnas, att Storbritannien påförts 8,4 samt Frankrike och Förbundsrepubliken Tyskland vardera 6,1. De europeiska staternas sammanlagda kvot uppgår till 30,5. Australien, Canada och Japan erhåller en sammanlagd kvot av 8,5.

En justering av kvoterna kan — utom i det nyssnämnda fallet att part avböjer att delta i kapitalökning — ske i anledning av parts frånträde (art. XI) samt på grund av tidigare utanförstående staters tillträde (art. XII, c). Den nedsättning av de ursprungliga parternas kvoter, varom det i sistnämnda fall kan bli fråga, skall ske i proportion till kvoternas storlek. Härvid gäller dock den inskränkningen att nytillträdande stater sammanlagt icke må tilldelas högre kvot än 17. Detta innebär bl. a. att Förenta staternas kvot icke kan nedgå under 50,6.

Beräknad efter kvoten 0,7 utgör den Sverige erbjudna andelen i det till 200 miljoner dollar beräknade grundkapitalet i runt tal 7 miljoner kronor. Kapitaltillskotten är avsedda att inbetalas i successiva poster. Inom fyra veckor efter det den särskilda överenskommelsen trätt i kraft i förhållande till vederbörande part skall parten till Comsat erlægga en mot sin kvot svarande andel av de kostnader som Comsat haft innan överenskommelsen öppnades för undertecknande och under en tid av sex månader därefter beräknas ha för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn jämte viss ränta (art. 4, a). Enligt ett den 1 september 1964 dagtecknat meddelande från Comsat har bolaget intill den dag, då överenskommelserna öppnades för undertecknande, haft kostnader som nu sagts med tillhoppa 1 713 790 dollar och kommer kostnaderna under den följande sexmånadersperioden att belöpa sig till sammanlagt 12 309 232 dollar. Sammanlagt motsvarar detta något över 7 procent av grundkapitalet 200 miljoner dollar. Med en kvot av 0,7 beräknas Sveriges andel i dessa kostnader till 11 996: 53 resp. 86 164: 62 dollar motsvarande i runt tal sammanlagt 510 500 kronor, vilket belopp sålunda förfaller till betalning inom fyra veckor efter ratificering. Ytterligare omkring 37,5 procent av grundkapitalet torde erfordras före den 1 juli 1965 samt återstoden komma att krävas under budgetåret 1965/1966. För Sveriges del skulle enligt dessa beräkningar av det förutsedda kapitaltillskottet på 7 miljoner kronor sammanlagt omkring 3,2 miljoner kronor förfalla till betalning före den 1 juli 1965 och återstoden utgörande i runt tal 3,8 miljoner kronor under budgetåret 1965/1966.

Rymdsektorn skall under överenskommelsernas giltighetstid administreras av en interimskommitté för telekommunikationer via satelliter med Comsat som verkställande organ (art. IV, VIII). Berättigade till säte i kommittén är envar part i den särskilda överenskommelsen vars kvot uppgår till lägst 1,5 procent. Parter med lägre kvot äger, såframt deras kvoter sammanlagda uppgår till lägst 1,5, sluta sig samman om att gemensamt besätta en plats i kommittén. Sverige, Danmark och Norge kan sålunda tillsammans

göra anspråk på en plats i kommittén. Justering av andelstalen som följd av tidigare utanförstående staters tillträde skall enligt uttrycklig föreskrift icke medföra att part eller grupp av parter, som därigenom får sin kvot nedsatt under 1,5, går miste om redan intagen plats i kommittén (art. IV, e). Sker justeringen av annan anledning, exempelvis till följd av vägran att deltaga i beslutad kapitalökning, kan i motsvarande fall platsen förloras.

Medlemmarna i kommittén äger rösträtt i proportion till de kvoter de företräder. Beslut fattas i princip med enkel majoritet. I vissa uppräknade kategorier av viktigare frågor skall dock beslut fattas med kvalificerad majoritet. Hit hör bl. a. valet av typ för rymdsektorn, fastställande av allmänna regler för godkännande av jordstationer för anslutning till systemet, godkännande av huvudtitlar i inkomst- och utgiftsstat, fastställande av beräkningsgrunder beträffande avgifter för utnyttjande av förbindelser över rymdsektorn, kapitalökning, placeringar av beställningar för rymdsektorn till belopp överstigande 500 000 dollar samt frågor sammanhängande med utskjutning av satelliter. Den för beslut i dylika frågor erforderliga kvalificerade majoriteten utgöres av ett röstetal som, efter kvottalen, med lägst 12,5 överstiger det som företrädes av den härutinnan starkaste medlemmen, d. v. s. Comsat. En betydande inskränkning föreligger emellertid härvidlag. Såvitt gäller frågor om valet av typ för rymdsektorn, godkännande av huvudtitel i inkomst- och utgiftsstat, placering av beställning och ärenden rörande uppskjutning av satelliter skall nämligen, därest icke inom sextio dagar efter det förslag väckts beslut i enlighet med förslaget kunnat fattas, avgörande därefter kunna träffas med en reducerad kvalificerad majoritet, vilken med endast 8,5 behöver överstiga det på kvotfördelningen grundade röstetal som företrädes av den härutinnan starkaste medlemmen.

Beslut rörande sådan ökning av kapitalet att det skulle komma att överstiga 300 miljoner dollar må ej fattas av kommittén utan att en konferens sammankallats med samtliga parter i den särskilda överenskommelsen och avgivit yttrande i ärendet (art. VI, b).

Till kommitténs åligganden hör även att besluta angående fördelningen av tillgängliga förbindelser över satellitsystemet. Systemet skall i princip stå öppet för användning av samtliga nationer och deras auktoriserade telekommunikationsföretag via de jordstationer som av kommittén godkännes för anslutning till systemet.

Vid fastställande av grunderna för beräkningen av avgifter för nyttjande av förbindelser över systemet skall kommittén tillse att avgifterna kommer att vara tillräckliga bl. a. för att — vid ett fullständigt utnyttjande av rymdsektorns kapacitet — medge erforderlig avskrivning, ge en lämplig förräntning av investerat kapital samt täcka de beräknade kostnaderna för drift, underhåll och förvaltning av rymdsektorn (art. 9, a). Vad som av erlagda avgifter motsvarar avskrivning och förräntning skall gottskrivas delägarna i förhållande till storleken av deras kvoter (art. 9, d). Avgifterna

skall även användas till att bilda sådana reserver som kommittén kan finna erforderliga. Eventuellt överskjutande belopp skall fördelas mellan delägarna i förhållande till deras kvoter. Skulle å andra sidan inflytande avgifter vara otillräckliga för täckande av drifts-, underhålls- och förvaltningskostnaderna, skall bristen fyllas efter samma fördelningsgrund (art. 9, e).

I sin egenskap av verkställande organ för projektet är Comsat ansvarigt för den löpande tekniska, kommersiella och administrativa förvaltningen. Comsat är i berörda egenskap såtillvida underordnat kommittén som bolaget har att följa de allmänna riktlinjer för verksamheten som kommittén fastlägger och ställa sig kommitténs anvisningar i särskilda frågor till efterrättelse. Det åligger Comsat bl. a. att underställa kommittén årsprogram och årlig inkomst- och utgiftsstat, att avge rekommendation till kommittén rörande den typ av rymdsektor som bör väljas och att lämna kommittén alla de upplysningar som någon medlem må begära i syfte att bli i stånd att fullgöra sin uppgift. Verkställande organet åtnjuter emellertid inom denna ram ett betydande mått av självständighet. Det ankommer sålunda på Comsat att planera, leda och vidtaga åtgärder för och medverka i undersöknings- samt projekterings- och utvecklingsarbete för rymdsektorn samt att driva och underhålla densamma (art. 12). Särskilt framträdande är Comsats självständighet med avseende på placeringen av beställningar för rymdsektorn, där, som nämnts, kommitténs medverkan krävs först i fråga om beställningar till belopp överstigande 500 000 dollar.

Utläggandet av beställningar avseende projektering och utveckling av rymdsektorn samt leveranser av utrustning skall som regel föregås av anbudsförfarande i närmare angiven ordning (art. 10, a—c).

Vid övervägande av beställningskontrakt och vid fullföljande av vissa åligganden i övrigt åligger det kommittén ävensom Comsat såsom verkställande organ att beakta nödvändigheten av att projektering, utveckling och anskaffning sker till gynnsammaste pris av bästa möjliga utrustning för uppnående av största möjliga effektivitet i rymdsektorns funktion och drift. Motsvarande gäller ifråga om avtal rörande tjänster av olika slag. I fall då förslag eller anbud finnes vara jämförbara med avseende på kvalitet, pris och tidrymd för uppfyllelse skall tillika eftersträvas att beställningar och viktigare underkontrakt utläggs på sådant sätt att utrustning projekteras, utvecklas och anskaffas i de deltagande staterna i ungefärligt förhållande till storleken av den för var och en av dem beräknade kvoten, såvitt det kan ske utan att gemensamma intressen trädes för nära (art. X).

Kontrakt rörande beställningar till rymdsektorn skall på delägarnas sida avslutas och fullgöras av Comsat i eget namn (art. 10, e).

I beställningskontrakt och underkontrakt rörande projektering, utveckling och leverans av utrustning skall som regel intagas bestämmelse om att uppfinningar samt tekniska data och övriga rön, som framgår direkt ur arbete som utföres i anslutning av ifrågakommande beställning och som icke hänför

sig till raketer eller utskjutningar, skall meddelas kommittén och kunna av envar part i den särskilda överenskommelsen, av dess regering eller av personer lydande under parten eller regeringen utnyttjas utan ersättning för den rymdsektor som upprättats enligt nu ifrågavarande och senare överenskommelser. Kommittén skall vidare söka att i kontrakten upptaga bestämmelse om rätt att för samma ändamål på skäliga villkor utnyttja uppfinningar, tekniska data etc. som tillhör den andra kontraktsparten och som kommer till direkt användning vid fullgörandet av kontraktsåtagandet, allt för så vitt utnyttjandet framstår såsom förutsättning för nyttiggörandet av uppfinningar, tekniska data etc. som framgår som resultat av beställningens utförande (art. 10, f—g).

Comsat är varken som part i den särskilda överenskommelsen eller i sin egenskap av verkställande organ ansvarigt gentemot någon annan part i nämnda överenskommelse för förlust eller skada till följd av fel eller funktionsavbrott i satellit vid eller efter utskjutningen eller i någon annan del av rymdsektorn. Samma frihet från ansvar gäller beträffande övriga parter i den särskilda överenskommelsen (art. 13).

Enligt bestämmelse i den särskilda överenskommelsen skall inom tre månader efter det den öppnats för undertecknande en tilläggsöverenskommelse avslutas rörande rättsligt avgörande av tvister som står i samband med överenskommelsen eller parternas därav beroende rättigheter eller skyldigheter. För utarbetande av förslag härtill skall man tillsätta en grupp av rättsexperter utsedda av parter och presumtiva parter i den särskilda överenskommelsen (art. 14). Bestämmelsen sammanhänger bl. a. med ett under förhandlingarna icke slutligt behandlat svenskt förslag om organisationens komplettering med en permanent opartisk rättsinstans med uppgift att på talan av part i någondera överenskommelsen pröva rättsligheten av kommitténs beslut och undanröja beslut som finnes innefatta överskridande av dess befogenhet eller eljest icke vara rättsligen grundat. Tilläggsöverenskommelsen skall vara bindande för envar som senare undertecknar den särskilda överenskommelsen.

Inom ett år efter det att det inledande världsomspännande systemet blivit funktionsdugligt, dock i intet fall senare än den 1 januari 1969, skall kommittén framlägga rapport med förslag rörande slutliga arrangemang avsedda att träda i stället för de nu aktuella provisoriska arrangemangen. Kommitténs rapport skall övervägas vid en internationell konferens, som för detta ändamål skall sammankallas av Förenta staternas regering inom tre månader från rapportens framläggande. De till huvudöverenskommelsen anslutna staternas regeringar skall därvid, enligt överenskommelsen, eftersträva att åvägabringa de slutliga arrangemangen med kortast möjliga tidsutdräkt i syfte att de skall kunna träda i tillämpning den 1 januari 1970. Beträffande innehållet i de sålunda förutsedda slutliga arrangemangen har i huvudöverenskommelsen tillika upptagits föreskrifter bl. a. att deras än-

damål skall överensstämja med målsättningen för de provisoriska arrangemangen och att de skall vara öppna för alla stater som är medlemmar i Internationella teleunionen eller deras utsedda telekommunikationsföretag ävensom att investeringar i det nu aktuella systemet skall säkerställas vid övergången till de slutliga arrangemangen (art. IX).

Bestämmelserna i den särskilda överenskommelsen kan, efter rekommendation av kommittén, ändras genom beslut av parterna i överenskommelsen med två tredjedels majoritet efter huvudtalet. Dock kan icke genom dylik ändring någon ytterligare finansiell förpliktelse åläggas part utan partens medgivande (art. 15).

Närmare bestämmelser om frånträde av avtalen och om de finansiella konsekvenserna härav ävensom rörande överlåtelse av andel i rymdsektorn finnes meddelade i huvudöverenskommelsen (art. XI).

Ikraftträdande m. m.

Huvudöverenskommelsen är öppen för undertecknande av envar stat, som är medlem i Internationella teleunionen, under en tid av sex månader räknat från och med den 20 augusti 1964 och därefter för anslutning. Därest undertecknande sker av stat som icke upptagits i bilagan till den särskilda överenskommelsen och fått sig kvot tilldelad på förhand, förutsättes att en omfördelning av kvoterna sker genom beslut av kommittén. Överenskommelsen är i kraft sedan den undertecknats utan förbehåll eller, där förbehåll gjorts för ratificering, ratificerats av två staters regeringar. Den träder därefter i kraft i förhållande till varje ytterligare stat, som undertecknar utan förbehåll för ratificering, vid undertecknandet och eljest vid ratificeringen. Överenskommelsen skall dock icke gälla i förhållande till någon stat förrän å dess sida också den särskilda överenskommelsen undertecknats i enlighet med vad därom är föreskrivet (art. XII). Också den senare är såsom tidigare nämnts öppen för undertecknande från och med den 20 augusti 1964.

Har huvudöverenskommelsen undertecknats med förbehåll för ratificering, äger motsvarande undertecknare av den särskilda överenskommelsen att i avbidan på ratificeringen, dock längst under nio månader räknat från den 20 augusti 1964, delta i kommittén såsom observatör med yttranderätt under förutsättning att vederbörande efter ratificeringen äger taga plats såsom medlem i kommittén.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 24 september 1964 har huvudöverenskommelsen den 28 samma månad undertecknats för Sveriges del med förbehåll för riksdagens godkännande och den särskilda överenskommelsen samtidigt undertecknats på telestyrelsens vägnar.

Huvudöverenskommelsen har vidare undertecknats utan förbehåll för godkännande eller ratificerats av Australien, Canada, Förenta staterna,

Irland, Japan, Norge, Spanien, Storbritannien, Förbundsrepubliken Tyskland och Vatikanstaten. Övriga i bilagan till den särskilda överenskommelsen upptagna länder utom Portugal och Österrike har i likhet med Sverige undertecknat huvudöverenskommelsen med förbehåll för godkännande utan att ännu ratificera densamma. Den särskilda överenskommelsen har nu undertecknats av samtliga nämnda staters regeringar eller utsedda telekommunikationsorgan utom Italiens.

Överenskommelsen kan träda i kraft för Sveriges del först sedan riksdagen godkänt huvudöverenskommelsen och ratifikationsinstrument här- efter deponerats.

Enligt överenskommelse mellan teleförvaltningarna i de tre skandinaviska länderna har, i avbidan på överenskommelsens ikraftträdande för dem alla, företrädare för den svenska telestyrelsen som observatör företrätt de tre förvaltningarna gemensamt vid hittills hållna sammanträden med kommittén.

Fortsatt europeiskt samarbete

Såsom framgått av den lämnade redogörelsen för överenskommelsernas innehåll omfattar dessa icke upprättandet och driften av jordstationer för teletrafiken. Föreskrift har emellertid meddelats om att jordstationer icke må anslutas till systemet utan kommitténs medgivande. Detta sammanhänger bl. a. med nödvändigheten av tekniska skäl att tills vidare begränsa jordstationernas antal. Ett optimalt utnyttjande av satelliternas kapacitet förutsätter nämligen, med hittills prövad teknik, att kanalerna icke fördelas mellan alltför många jordstationer. I sin tur förutsätter detta internationell samverkan på det regionala planet för upprättande och drift av dylika stationer. Frågan om antalet jordstationer i Västeuropa samt om formen och villkoren för deras gemensamma utnyttjande är för närvarande under övervägande inom CEPT. Uppmärksamheten må i detta sammanhang fästas vid föreskriften i den särskilda överenskommelsen av innebörd att varje jordstation som godkännes för anslutning till systemet skall utan diskriminering stå öppen för användning av alla undertecknare eller vederbörligen auktoriserade telekommunikationsföretag (art. 8).

Den europeiska konferensen angående telekommunikationer via satelliter, CETS, vilken, på sätt förut nämnts, tillkom såsom ett organ i första hand för samordning av de europeiska ländernas ståndpunktstaganden vid underhandlingarna om de båda överenskommelserna och som gemensamt förhandlingsorgan, har ännu en förhållandevis lös organisatorisk uppbyggnad. Under själva konferensen, som är organisationens högsta instans, förbereds ärendena i en ställföreträdarkommitté och i två underkommittéer, den ena rörande organisationsfrågor och den andra för frågor av rymdteknisk natur. Dessutom medverkar CEPT i vissa ärenden rörande administra-

tiva och tekniska frågor på teleområdet. Sekretariatsgöromålen har hittills bestritts huvudsakligen med personal som brittiska regeringen ställt till förfogande och på nämnda regerings bekostnad.

Den mest näraliggande av konferensens uppgifter kan nu sägas vara slutförd i och med att överenskommelserna öppnats för undertecknande. Ett flertal väl så betydande uppgifter kvarstår emellertid, vilka kräver fortsatt europeisk samverkan inom kommitténs ram. CETS erbjuder en form för fortlöpande samråd mellan de deltagande europeiska regeringarna rörande den gemensamma politiken inom den enligt överenskommelserna upprättade kommittén. Vidare har inom konferensen fråga väckts om åtgärder till viss samordning av den europeiska industrins ansträngningar att skapa förutsättningar för medverkan i leveranser av utrustning m. m. till systemet. I detta sammanhang har även förslag framförts om en närmare samverkan med organisationen för europeisk rymdforskning, ESRO. En ytterligare väsentlig uppgift erhåller konferensen såsom europeiskt koordineringsorgan vid de i överenskommelserna förutsedda underhandlingarna rörande de definitiva arrangemangen för det världsomspännande telesatellitssystemet.

I skrivelse till Kungl. Maj:t har telestyrelsen hemställt om åtgärder för svenskt biträde av de båda överenskommelserna.

Departementschefen

Användningen av artificiella jordsatelliter för telekommunikationsändamål har i ett slag öppnat perspektivet mot en revolutionerande utveckling av de transocean och transkontinentala teleförbindelserna. Möjligheter synes härigenom ligga inom räckhåll att fortlöpande täcka den redan för den närmaste framtiden förutsebara starkt ökande efterfrågan på nya dylika förbindelser. Denna sammanhänger i främsta rummet med det hastigt växande behovet av utrymme för telefon- och telextrafik samt för överföring av ljudradioprogram. Härtill kommer ett tilltagande behov av förbindelser för överföring av olika slags data för direkt behandling i datamaskiner. De förutsättningar som nu för första gången skapas för transocean överföring av televisionssändningar kan vidare väntas ge upphov till en icke oväsentlig efterfrågan på förbindelser för detta ändamål.

Vad vi hittills bevittnat i fråga om användningen av satelliter för telekommunikationsändamål har haft karaktären av experiment. En serie av ytterligare experiment förutses innan ett utvecklat system kan tagas i bruk för reguljär kommersiell trafik. Bl. a. återstår ännu att träffa valet mellan de olika typer av system som framdeles kan komma i fråga.

Försöken har hittills bedrivits i samverkan mellan Förenta staternas regering — företrädd av det amerikanska statliga rymdtekniska organet

National Aeronautics and Space Administration (NASA) — och olika enskilda amerikanska industriföretag på teleområdet. I försöken har även vissa europeiska teleförvaltningar och institutioner deltagit. Det nu inledda internationella samarbetet öppnar vägen för en samfäll internationell medverkan i det fortsatta arbetet med utvecklingen av ett världsomspännande system för teleförbindelser via satelliter och för systemets anpassning till gemensamma behov och i överensstämmelse med gemensamma intressen. Detta harmonierar väl med den i det föregående nämnda, av Förenta Nationernas generalförsamling antagna resolutionen i ämnet.

Det kan visserligen ej bestridas, att Förenta staterna och det där bildade bolaget Comsat genom utformningen av beslutsmekanismen i kommittén erhållit en ställning som med fog kan betecknas som dominerande och att en jämnare fördelning av inflytandet tätt sig som önskvärd. Man måste emellertid å andra sidan hålla i minnet, att Förenta staterna ensamma med utomordentligt stora insatser av kapital, materiella resurser, forskningskapacitet och tekniskt kunnande utvecklat och tills vidare ensamma bland parterna behärskar de praktiska möjligheterna att förverkliga det med överenskommelserna avsedda projektet. Det framstår mot denna bakgrund såsom förklarligt att man på amerikansk sida velat förbehålla sig ett inflytande över systemets fortsatta utveckling ägnat att säkerställa vad som där bedömes vara det mest effektiva och rationella nyttiggörandet av de med angivna insatser uppnådda resultaten. Jag vill i detta sammanhang även erinra om att överenskommelserna är av temporär natur och begränsats till att avse samverkan under en inledande period, då verksamheten kommer att vara inriktad på systemets successiva utveckling, samt att frågan om den slutliga utformningen av den organisatoriska ramen för ett världsomfattande internationellt samarbete på området lämnats öppen att lösas vid en allmän internationell konferens avsedd att sammankallas sedan det nu aktuella systemet blivit funktionsdugligt och i intet fall senare än 1969.

Med beaktande av vad sålunda anförts torde de i överenskommelserna stadgade grunderna för beräkningen och fördelningen av kapitaltillskotten samt för omröstning och bestämningen av röstvärdena i kommittén få anses godtagbara.

Beräkningen till 200 miljoner dollar av det för projektets genomförande erforderliga grundkapitalet, med en andel därav för Sveriges del motsvarande i runt tal 7 miljoner kronor, synes mig icke ge anledning till erinran. Föreskriften om inkallande av en konferens med deltagande av samtliga undertecknare av den särskilda överenskommelsen för övervägande i förekommande fall av förslag om ökning av kapitalet till belopp överstigande 300 miljoner dollar torde erbjuda en under förevarande omständigheter godtagbar garanti mot överraskande kapitalökningar av beskaffenhet att kunna i väsentlig mån rubba de ekonomiska förutsättningarna för enskilda länders medverkan. En ytterligare betydelsefull garanti i ekonomiskt hän-

2 — *Bihang till riksdagens protokoll 1964. 1 saml. Nr 182*

seende utgör den i huvudöverenskommelsen intagna föreskriften innefattande samfällt åtagande att säkerställa investeringar som gjorts i det nu aktuella systemet vid övergången till de slutliga arrangemangen.

Bestämmelserna om kommitténs sammansättning har utformats med sikte på att till vinnande av största möjliga smidighet i arbetsformerna begränsa antalet medlemmar till vad som ansetts oundgängligen erforderligt för säkerställande av skälig regional samt av kapitalinsats motiverad representation. Det är härvidlag tillfredsställande, att mindre länder med förhållandevis blygsamma kapitalinsatser erbjudits möjligheten till gemensam representation. Med tillämpning av denna regel föreligger möjlighet för vårt land att tillsammans med övriga medverkande nordiska länder utse en medlem i kommittén.

Ur formell synpunkt synes anmärkning kunna riktas mot att avtalsinnehållet uppdelats på två olika överenskommelser avsedda att kunna på deltagande lands sida undertecknas av rättsligt sett skilda parter men envar för sin giltighet beroende av att båda överenskommelserna biträtts på vederbörande lands sida. Förhållandet sammanhänger med den i det föregående berörda kompetensfördelningen mellan Förenata staternas regering och Comsat och bör därför accepteras.

Sverige hör sedan gammalt till föregångsländerna i världen på det tele tekniska området och i fråga om telekommunikationsnätets utveckling. Vårt land intar tillika en framträdande plats i det omfattande internationella samarbetet i hithörande frågor. Det framstår därför som naturligt att Sverige också medverkar i uppbyggnaden och driften av det nu planerade, genom rymdforskningens och rymdteknikens utveckling för första gången möjliggjorda enhetliga, världsomspännande telekommunikationssystemet. Den omständigheten att man måste räkna med att i framtiden den växande efterfrågan på transoceaniska och transkontinentala teleförbindelser i betydande omfattning kommer att tillgodoses genom fortsatt utbyggnad av satellitförbindelser gör det angeläget för vårt land att utnyttja den erbjudna möjligheten att genom deltagande i projektet redan på ett tidigt stadium kunna tillvarata de intressen med avseende på systemets utformning, drift och utnyttjande som kan betingas av landets särskilda behov.

Vad i huvudöverenskommelsen stadgas om att densamma — och därmed även den särskilda överenskommelsen — liksom också de förutsedda slutliga arrangemangen skall vara öppna för alla stater som är medlemmar i Internationella teleunionen överensstämmer med grunderna för vårt lands i andra sammanhang deklarerade allmänna utrikespolitiska målsättning såvitt angår det multilaterala internationella samarbetet på det ekonomiska fältet. Det förtjänar att nämnas i detta sammanhang att systemet efterhand som det utvecklas kan beräknas komma att erbjuda tidigare icke förutsedda möjligheter att på rimliga ekonomiska villkor tillgodose icke minst utvecklingsländernas tilltagande behov av förbättrade teleförbindelser med omvärlden.

Enligt min mening bör de med ett svenskt deltagande i projektet förenade kostnaderna till täckande av kapitaltillskott kunna bestridas från investeringsanslaget Teleanläggningar m. m. Medelstillgången på anslaget för innevarande budgetår har beräknats lämna tillräckligt utrymme härför. Jag föreslår att, därest riksdagen godkänner Sveriges anslutning till överenskommelserna, anslaget får tagas i anspråk för ändamålet och att det i sedvanlig ordning får ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar av investeringsramen för televerket som kan betingas härav.

Den samverkan mellan berörda europeiska länder som, på sätt i det föregående närmare redovisats, hittills ägt rum inom CETS och CEPT har visat sig vara utomordentligt värdefull. Det är angeläget att denna samverkan kan fortsätta för tillvaratagande av gemensamma europeiska intressen vid telesatellitssystemets utbyggnad, drift och utnyttjande. Vårt land bör därför även i fortsättningen aktivt medverka i arbetet på hithörande område inom dessa båda organ.

Under återopande av vad sålunda anförts och förordats — och med erinran om att godkännande av huvudöverenskommelsen medför att också den särskilda överenskommelsen blir gällande för Sveriges del — får jag hemställa att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

godkänna överenskommelsen rörande provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellitssystem.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Lindahl.

AGREEMENT ESTABLISHING INTERIM ARRANGEMENTS FOR A GLOBAL COMMERCIAL COMMUNICATIONS SATELLITE SYSTEM

The Governments signatory to this Agreement,

Recalling the principle set forth in Resolution No. 1721 (XVI) of the General Assembly of the United Nations that communications by means of satellites should be available to the nations of the world as soon as practicable on a global and non-discriminatory basis;

Desiring to establish a single global commercial communications satellite system as part of an improved global communications network which will provide expanded telecommunications services to all areas of the world and which will contribute to world peace and understanding;

Determined, to this end, to provide, through the most advanced technology available, for the benefit of all nations of the world, the most efficient and economical service possible consistent with the best and most equitable use of the radio spectrum;

Believing that satellite communications should be organized in such a way as to permit all States to have access to the global system and those

ACCORD ETABLISSANT UN REGIME PROVISOIRE APPLICABLE A UN SYSTEME COMMERCIAL MONDIAL DE TELECOMMUNICATIONS PAR SATELLITES

Les Gouvernements signataires du présent Accord,

Rappelant le principe énoncé dans la Résolution n° 1721 (XVI) de l'Assemblée Générale des Nations Unies d'après lequel il importe de mettre dès que possible à la disposition de toutes les nations sans discrimination des moyens de télécommunications par satellites sur une base mondiale;

Souhaitant créer un système commercial mondial unique de télécommunications par satellites, pour servir à l'amélioration du réseau universel de télécommunications, étendre les services de télécommunications à toutes les régions du monde et contribuer ainsi à l'entente et à la paix mondiales;

Décidés à cet effet à assurer, pour le bien de toutes les nations et grâce aux meilleures techniques, le service le plus efficace et le plus économique possible, compatible avec une utilisation rationnelle et équitable des gammes de fréquences radioélectriques;

Estimant que les télécommunications par satellites doivent être organisées de telle façon que tous les Etats puissent avoir accès au système

Översättning

BILAGA 1

ÖVERENSKOMMELSE RÖRANDE
PROVISORISKA ARRANGEMANG
FÖR ETT VÄRLDSOMSPÄNNANDE
KOMMERSIELLT TELESATELLIT-
SYSTEM

Undertecknade regeringar,

vilka erinra om grundsatsen i För-
enta Nationernas generalförsamlings
resolution nr 1721 (XVI) att tele-
kommunikationer via satelliter sko-
la göras tillgängliga för alla världens
nationer så snart som möjligt utan
diskriminering och på världsom-
spännande grundval;

vilka önska upprätta ett enda
världsomspännande kommersiellt te-
lesatellitsystem såsom beståndsdel
av ett förbättrat världsomspännande
telekommunikationsnät av beskaf-
fenhet att förse alla delar av världen
med utvidgade telekommunikationer
och att bidra till fred och förståel-
se i världen;

vilka ha för avsikt att för sagda
ändamål och till gagn för världens al-
la folk genom utnyttjande av tekni-
kens förnämsta landvinningar åvåga-
bringa de effektivaste och mest eko-
nomiska förbindelser som kunna för-
enas med ett rationellt och rättvist
utnyttjande av radiofrekvensspek-
ret;

vilka hysa uppfattningen att tele-
kommunikationerna via satelliter bö-
ra organiseras på sådant sätt att alla
stater ges möjlighet att vinna till-

States so wishing to invest in the system with consequent participation in the design, development, construction (including the provision of equipment), establishment, maintenance, operation and ownership of the system;

Believing that it is desirable to conclude interim arrangements providing for the establishment of a single global commercial communications satellite system at the earliest practicable date, pending the working out of definitive arrangements for the organization of such a system;

Agree as follows:

ARTICLE I

(a) The Parties to this Agreement shall co-operate to provide, in accordance with the principles set forth in the Preamble to this Agreement, for the design, development, construction, establishment, maintenance and operation of the space segment of the global commercial communications satellite system, to include

(i) an experimental and operational phase in which it is proposed to use one or more satellites to be placed in synchronous orbit in 1965;

(ii) succeeding phases employing satellites of types to be determined, with the objective of achieving basic global coverage in the latter part of 1967; and

mondial et, que ceux qui le souhaitent puissent y investir des capitaux et participer ainsi à la conception, à la mise au point, à la construction (y compris la fourniture de matériel), à la mise en place, à l'entretien, à l'exploitation et à la propriété du système;

Estimant qu'il est souhaitable d'établir un régime provisoire prévoyant la création d'un système commercial mondial unique de télécommunications par satellites dans les plus brefs délais possibles, en attendant l'élaboration du régime définitif relatif à l'organisation d'un système de ce genre;

Sont convenus de ce qui suit:

ARTICLE I

(a) Les Parties au présent Accord coopèrent, conformément aux principes énoncés au Préambule du présent Accord, en vue de pourvoir à la mise au point, à la construction, à la mise en place, à l'entretien et à l'exploitation du secteur spatial du système commercial mondial de télécommunications par satellites selon le programme suivant:

(i) une phase expérimentale et d'exploitation au cours de laquelle est prévue l'utilisation d'un ou plusieurs satellites qui doivent être placés sur orbite synchrone en 1965;

(ii) des phases successives au cours desquelles seront utilisés des satellites dont le type reste à préciser, en vue d'assurer des éléments de base d'un service mondial au cours de la deuxième moitié de 1967;

träde till det världsomspännande systemet och att stater som så önska kunna investera kapital i systemet och på grundval härav deltaga i dess projektering, utveckling, konstruktion (inbegripet leveranser av materiel och utrustning), upprättande, underhåll och drift ävensom i äganderätten till detsamma;

vilka finna det önskvärt att vidtaga provisoriska arrangemang för upprättande inom kortast möjliga tidrymd av ett enda världsomspännade kommersiellt telesatellitesystem i avbidan på utarbetandet av slutliga arrangemang för organisationen av ett dylikt system;

ha överenskommit om följande:

ARTIKEL I

a) Parterna i denna överenskommelse skola samarbeta i syfte att, i överensstämmelse med de grundsatser, som nedlagts i inledningen, genomföra projekteringen, utvecklingen, konstruktionen, upprättandet, underhållet och driften av rymdsektorn av det världsomspännande kommersiella systemet för telekommunikationer via satelliter enligt följande program omfattande

i) ett skede för försöksverksamhet och drift, under vilket förutses utnyttjande av en eller flera satelliter i synkroniserat kretslopp under år 1965,

ii) följande skeden, under vilka skola användas satelliter av typer, som framdeles bestämmas, med inriktning på uppnående av huvudsakligen världsomspännande räck-

(iii) such improvements and extensions thereof as the Committee established by Article IV of this Agreement may decide subject to the provisions of Article VI of this Agreement.

(b) In this Agreement,

(i) the term "space segment" comprises the communications satellites and the tracking, control, command and related facilities and equipment required to support the operation of the communications satellites;

(ii) the terms "design" and "development" include research.

ARTICLE II

(a) Each Party either shall sign or shall designate a communications entity, public or private, to sign the Special Agreement which is to be concluded further to this Agreement and which is to be opened for signature at the same time as this Agreement. Relations between any such designated entity and the Party which has designated it shall be governed by the applicable domestic law.

(b) The Parties to this Agreement contemplate that administrations and communications carriers will, subject to the requirements of their applicable domestic law, negotiate and enter directly into such traffic agreements as may be appropriate with respect to their use of channels

(iii) telles améliorations et extensions du système que le Comité créé par l'Article IV du présent Accord décidera sous réserve des dispositions de l'Article VI du présent Accord.

(b) Au sens du présent Accord,

(i) le terme «secteur spatial» désigne des satellites de télécommunications ainsi que l'équipement et les installations de repérage, de contrôle, de commande et autres, nécessaires au fonctionnement des satellites de télécommunications;

(ii) les termes «conception» et «mise au point» visent également la recherche.

ARTICLE II

(a) Chaque Partie signe l'Accord Spécial qui est ouvert à la signature en même temps que le présent Accord ou désigne l'organisme de télécommunications public ou privé habilité à le signer. Les rapports entre l'organisme de télécommunications ainsi désigné et la Partie qui l'a désigné sont régis par la législation intérieure du pays intéressé.

b) Les Parties au présent Accord prévoient que, sous réserve des dispositions de leur législation interne, les administrations et les compagnies de télécommunications négocieront et concluront directement les accords de trafic appropriés concernant l'utilisation qu'ils feront des circuits de

vidd under senare delen av 1967,
samt

iii) sådana förbättringar och sådan utvidgning av systemet, som den enligt artikel IV i denna överenskommelse inrättade kommittén må besluta under iakttagande av bestämmelserna i artikel VI i denna överenskommelse.

b) I denna överenskommelse

i) omfattas av termen »rymdsektor» såväl telesatelliterna som utrustning och installationer för kontroll, styrning och andra sådana funktioner, vilka äro nödvändiga för satelliternas funktion;

ii) innefattas i termerna »projektering» och »utveckling» även forskning.

ARTIKEL II

a) Envar part skall antingen själv underteckna eller utse ett allmänt eller enskilt telekommunikationsorgan att underteckna den särskilda överenskommelse, som skall avslutas i anslutning till denna överenskommelse och som öppnas för undertecknande samtidigt med denna överenskommelse. Rättsförhållandet mellan ett sålunda utsett organ och den part som utsett organet bestämmes av lagen i vederbörande land.

b) Parterna i denna överenskommelse förutse att förvaltningar och telekommunikationsorgan skola, under iakttagande av föreskrifterna i tillämplig inhemsk lag och författning, direkt sinsemellan förhandla om och avsluta sådana överenskommelser rörande trafiken, som finnas

of communication provided by the system to be established under this Agreement, services to be furnished to the public, facilities, divisions of revenues and related business arrangements.

télécommunications prévus par le système à établir selon les dispositions du présent Accord ainsi que les services destinés au public, les installations, la répartition de bénéfices et les dispositions commerciales qui s'y rapportent.

ARTICLE III

The space segment shall be owned in undivided shares by the signatories to the Special Agreement in proportion to their respective contributions to the costs of the design, development, construction and establishment of the space segment.

Le secteur spatial est la propriété indivise des signataires de l'Accord Spécial proportionnellement à leur contribution respective aux dépenses de conception, de mise au point, de construction et de mise en place de ce secteur spatial.

ARTICLE IV

(a) An Interim Communications Satellite Committee, hereinafter referred to as "the Committee", is hereby established to give effect to the co-operation provided for by Article I of this Agreement. The Committee shall have responsibility for the design, development, construction, establishment, maintenance and operation of the space segment of the system and, in particular, shall exercise the functions and have the powers set forth in this Agreement and in the Special Agreement.

(b) The Committee shall be composed as follows: one representative from each of the signatories to the Special Agreement whose quota is

ARTICLE III

ARTICLE IV

(a) Un Comité intérimaire des télécommunications par satellites, ci-après dénommé «le Comité», est créé par le présent Accord pour mettre en œuvre la coopération prévue à l'Article I. Il est chargé de la conception, de la mise au point, de la construction, de la mise en place, de l'entretien et de l'exploitation du secteur spatial du système; en particulier, il exerce les fonctions et est investi des pouvoirs énoncés dans le présent Accord ainsi que dans l'Accord Spécial.

(b) Le Comité est constitué de la manière suivante: un représentant pour chaque signataire de l'Accord Spécial dont la quote-part n'est pas

lämpliga med hänsyn till deras utnyttjande av förbindelser inom det system, som upprättas på grundval av förevarande överenskommelse, ävensom angående tjänster, som erbjudas allmänheten, anläggningar, fördelning av inkomster och därmed sammanhängande kommersiella frågor.

ARTIKEL III

Rymdsektorn skall med samäganderätt tillhöra undertecknarna av den särskilda överenskommelsen med fördelning av andelarna dem emellan i förhållande till storleken av deras bidrag till utgifterna för projekteringen, utvecklingen, konstruktionen och upprättandet av rymdsektorn.

ARTIKEL IV

a) En interimskommitté för telekommunikationer via satelliter, i det följande benämnd »kommittén», upprättas härmed för åvägabringande av den samverkan varom stadgas i artikel I i denna överenskommelse. Kommittén ansvarar för projekteringen, utvecklingen, konstruktionen, upprättandet, underhållet och driften av systemets rymdsektor. Till dess uppgifter hör särskilt att fullgöra de åligganden och förvalta de befogenheter, som anges i denna överenskommelse och i den särskilda överenskommelsen.

b) Kommittén skall äga följande sammansättning:

— en företrädare för envar undertecknare av den särskilda överens-

not less than 1.5 %, and one representative from any two or more signatories to the Special Agreement whose combined quotas total not less than 1.5 % and which have agreed to be so represented.

(c) In the performance of its financial functions under this Agreement and under the Special Agreement the Committee shall be assisted by an advisory sub-committee on finance. This sub-committee shall be established by the Committee as soon as the Committee becomes operative.

(d) The Committee may establish such other advisory sub-committees as it thinks fit.

(e) No signatory or group of signatories to the Special Agreement shall be deprived of representation on the Committee because of any reduction pursuant to Article XII (c) of this Agreement.

(f) In this Agreement, the term "quota", in relation to a signatory to the Special Agreement, means the percentage set forth opposite its name in the Annex to the Special Agreement as modified pursuant to this Agreement and the Special Agreement.

ARTICLE V

(a) Each signatory to the Special Agreement or group of signatories to

inférieure à 1,5 % et un représentant pour deux ou plusieurs signataires de l'Accord Spécial dont la somme des quotes-parts n'est pas inférieure à 1,5 % et qui sont convenus d'être ainsi représentés.

(c) Dans l'exercice des attributions de caractère financier qui lui sont dévolues par le présent Accord et par l'Accord Spécial, le Comité est assisté d'un sous-comité financier consultatif; celui-ci sera créé par le Comité dès l'entrée en fonctions de ce dernier.

(d) Le Comité a la faculté de créer tous autres souscomités consultatifs qu'il jugera utiles.

(e) Aucun signataire ou groupe de signataires de l'Accord Spécial ne pourra être privé de sa représentation au Comité en raison des réductions effectuées conformément à l'Article XII (c) du présent Accord.

(f) Au sens du présent Accord le mot «quote-part» lorsqu'il s'agit d'un signataire de l'Accord Spécial signifie le pourcentage mentionné à l'Annexe à l'Accord Spécial en regard de son nom ou tel qu'il a été modifié conformément au présent Accord et à l'Accord Spécial.

ARTICLE V

(a) Chaque signataire ou groupe de signataires de l'Accord Spécial

kommelsen, vars kvot icke understiger 1,5 procent, samt

— en gemensam företrädare för två eller flera undertecknare av den särskilda överenskommelsen, vilkas kvoter sammanlagda icke understiga 1,5 procent och vilka överenskommit att vara sålunda företrädda.

c) Vid fullgörandet av sina åligganden av finansiell natur enligt denna överenskommelse eller den särskilda överenskommelsen **skall kommittén biträdas av en rådgivande underkommitté för finansfrågor**. Denna underkommitté skall tillsättas av kommittén, så snart kommittén trätt i funktion.

d) Kommittén äger tillsätta de ytterligare rådgivande underkommittéer den kan finna av behovet påkallade.

e) Icke någon undertecknare eller grupp av undertecknare av den särskilda överenskommelsen må berövas sin plats i kommittén på grund av sådan minskning av dess andel, som sker med tillämpning av artikel XII c) i denna överenskommelse.

f) I denna överenskommelse avses med termen »kvot» i förbindelse med undertecknare av den särskilda överenskommelsen den procentsats som finnes utsatt vid undertecknarens namn i bilagan till den särskilda överenskommelsen med den ändring därav som må ha vidtagits med tillämpning av denna överenskommelse eller den särskilda överenskommelsen.

ARTIKEL V

a) Envar undertecknare eller grupp av undertecknare av den särskilda

the Special Agreement represented on the Committee shall have a number of votes equal to its quota, or to their combined quotas, as the case may be.

(b) A quorum for any meeting of the Committee shall consist of representatives having, in total, a number of votes exceeding the vote of the representative with the largest vote by not less than 8.5.

(c) The Committee shall endeavor to act unanimously; however, if it fails to reach agreement it shall take decisions by a majority of the votes cast, except that, with respect to the following matters, and subject to paragraphs (d) and (e) of this Article, any decision must have the concurrence of representatives whose total votes exceed the vote of the representative with the largest vote by not less than 12.5:

(i) choice of type or types of space segment to be established;

(ii) establishment of general standards for approval of earth stations for access to the space segment;

(iii) approval of budgets by major categories;

(iv) adjustment of accounts pursuant to Article 4 (c) of the Special Agreement;

(v) establishment of the rate of charge per unit of satellite utilization pursuant to Article 9 (a) of the Special Agreement;

(vi) decisions on additional con-

représenté au Comité dispose d'un nombre de voix égal au chiffre de sa quote-part ou de la somme de leurs quotes-parts selon le cas.

(b) Le quorum nécessaire pour chaque réunion du Comité est constitué de représentants disposant au total d'un nombre de voix supérieur d'au moins 8,5 voix au nombre de voix dont dispose le représentant qui a le droit de vote le plus élevé.

(c) Le Comité s'efforce d'agir à l'unanimité; toutefois, s'il ne le peut il prend ses décisions à la majorité des voix exprimées, sauf que pour les questions suivantes, et sous réserve des paragraphes (d) et (e) du présent Article, toute décision est prise par le vote de représentants dont le nombre total de voix est supérieur d'au moins 12,5 voix à celui dont dispose le représentant qui a le nombre de voix le plus élevé:

(i) choix du ou des types de secteur spatial à établir;

(ii) définition des normes générales pour l'approbation des stations terriennes devant avoir accès au secteur spatial;

(iii) approbation des budgets par catégories principales;

(iv) révision des comptes conformément à l'Article 4 (c) de l'Accord Spécial;

(v) établissement du taux unitaire de la redevance d'utilisation du système de satellites conformément à l'Article 9 (a) de l'Accord Spécial;

(vi) décisions relatives aux contri-

överenskommelsen med säte i kommittén förfogar över det antal röster, som motsvarar undertecknarens kvot eller, då fråga är om grupp av undertecknare, gruppens sammanlagda kvot.

b) Vid varje sammanträde är kommittén beslutför, såframt i sammanträdet deltaga företrädare med ett sammanlagt röstetal, som med lägst 8,5 överstiger det, varöver den i röstetal starkaste förfogar.

c) Kommittén skall eftersträva enhällighet i sitt handlande. Skulle emellertid kommittén misslyckas härutinnan, skall beslut fattas genom omröstning, varvid som kommitténs beslut skall gälla den mening, som samlat majoriteten av de avgivna rösterna; dock att i följande frågor, med iakttagande av vad under d) och e) i denna artikel sägs, majoriteten skall med minst 12,5 överstiga det antal röster, som tillkommer den företrädare, som förfogar över det högsta röstetalet:

i) val av typ eller typer för rymdsektorn;

ii) bestämmande av de allmänna normerna för godkännande av jordstationer, vilka skola äga upptaga förbindelser via rymdsektorn;

iii) fastställande av huvudtitlar i inkomst- och utgiftsstat;

iv) rättelse av utgiftspåföring efter vad i artikel 4 under c) i den särskilda överenskommelsen sägs;

v) fastställande av avgift per enhet för nyttjande av satellitsystemet efter vad i artikel 9 under a) i den särskilda överenskommelsen sägs;

vi) beslut rörande ytterligare ka-

tributions pursuant to Article VI (b) of this Agreement;

(vii) approval of the placing of contracts pursuant to Article 10 (c) of the Special Agreement;

(viii) approval of matters relating to satellite launchings pursuant to Article 10 (d) of the Special Agreement;

(ix) approval of quotas pursuant to Article XII (a) (ii) of this Agreement;

(x) determination of financial conditions of accession pursuant to Article XII (b) of this Agreement;

(xi) decisions relating to withdrawal pursuant to Article XI (a) and (b) of this Agreement and Article 4 (d) of the Special Agreement;

(xii) recommendation of amendments pursuant to Article 15 of the Special Agreement;

(xiii) adoption of the rules of procedure of the Committee and the advisory sub-committees;

(xiv) approval of appropriate compensation to the Corporation for its performance of services as manager pursuant to Articles 5 (c) and 9 (b) of the Special Agreement.

(d) If the Committee, upon the expiration of sixty days following the date when such matter has been proposed for decision, shall not have taken a decision pursuant to paragraph (c) (i) of this Article on the type of space segment to be es-

tributions supplémentaires conformément à l'Article VI (b) du présent Accord;

(vii) approbation du placement des contrats conformément à l'Article 10 (c) de l'Accord Spécial;

(viii) approbation des questions relatives au lancement des satellites conformément à l'Article 10 (d) de l'Accord Spécial;

(ix) approbation des quotes-parts conformément à l'Article XII (a) (ii) du présent Accord;

(x) établissement des conditions financières d'adhésion conformément à l'Article XII (b) du présent Accord;

(xi) décisions relatives à la dénonciation conformément à l'Article XI (a) et (b) du présent Accord et à l'Article 4 (d) de l'Accord Spécial;

(xii) proposition d'amendements conformément à l'Article 15 de l'Accord Spécial;

(xiii) adoption du règlement intérieur du Comité et des sous-comités consultatifs;

(xiv) approbation d'une rémunération appropriée à payer à la Société pour l'exécution des services en tant que gérant, conformément aux Articles 5 (c) et 9 (b) de l'Accord Spécial.

(d) Si le Comité, à qui a été proposée, en vue d'une décision, une question au sujet du type de secteur spatial à créer afin de réaliser l'objectif prévu au paragraphe (a) (ii) de l'Article I du présent Accord, n'a pas pris celle-ci à l'expiration du soixantième

pitaltillskott enligt artikel VI under b) i denna överenskommelse;

vii) godkännande av utläggning av beställningar enligt artikel 10 under c) i den särskilda överenskommelsen;

viii) godkännande i frågor rörande utskjutning av satelliter efter vad i artikel 10 under d) i den särskilda överenskommelsen sägs;

ix) godkännande av kvoter enligt artikel XII under a) ii) i denna överenskommelse;

x) fastställande av de finansiella villkoren för anslutning enligt artikel XII under b) i denna överenskommelse;

xi) beslut rörande tvångsmässigt frånträdande enligt artikel XI under a) och b) i denna överenskommelse och artikel 4 under d) i den särskilda överenskommelsen;

xii) ändringsförslag enligt artikel 15 i den särskilda överenskommelsen;

xiii) antagande av föreskrifter rörande förfarandet i kommittén och i de rådgivande underkommittéerna;

xiv) fastställande av lämplig gottgörelse till bolaget för dess tjänster såsom verkställande organ efter vad i artikel 5 under c) och artikel 9 under b) i den särskilda överenskommelsen sägs.

d) Har kommittén icke inom sextio dagar från den dag, då förslag härom framlagts, meddelat beslut i enlighet med vad under c) i) i denna artikel sägs rörande typen av den rymdsektor, som skall upprättas i syfte att förverkliga det i artikel I

established to achieve the objective stated in paragraph (a) (ii) of Article I of this Agreement, a decision on such matter may thereafter be taken by the concurring votes of representatives whose total votes exceed the vote of the representative with the largest vote by not less than 8.5.

(e) If the Committee, upon the expiration of sixty days following the date when such matter has been proposed for decision, shall not have approved

(i) any particular budget category, pursuant to paragraph (c) (iii) of this Article,

(ii) the placing of any particular contract, pursuant to paragraph (c) (vii) of this Article, or

(iii) any particular matter relating to satellite launchings, pursuant to paragraph (c) (viii) of this Article, relating to achievement of the objectives stated in paragraphs (a) (i) and (a) (ii) of Article I of this Agreement, a decision on such matter may thereafter be taken by the concurring votes of representatives whose total votes exceed the vote of the representative with the largest vote by not less than 8.5.

ARTICLE VI

(a) The contributions of the signatories to the Special Agreement towards the costs of the design, devel-

jour suivant la date à laquelle cette question a été posée, une décision sur cette question peut être prise après ce délai par votes favorables de représentants dont le nombre total de voix est supérieur de 8,5 voix à celui dont dispose le représentant qui a le droit de vote le plus élevé.

(e) Si le Comité, à l'expiration du sixantième jour suivant la date à laquelle lui a été proposé pour décision une des questions suivantes en rapport avec l'achèvement des objectifs prévus dans les paragraphes (a) (i) et (a) (ii) de l'Article I du présent Accord et ne l'a pas approuvée:

(i) toute catégorie particulière de budget conformément au paragraphe (c) (iii) du présent Article;

(ii) le placement de tout contrat particulier conformément au paragraphe (c) (vii) du présent Article ou

(iii) toute question particulière relative aux lancements de satellites conformément au paragraphe (c) (viii) du présent Article,

une décision sur cette question peut être prise après ce délai par votes favorables de représentants dont le nombre total de voix est supérieur de 8,5 voix à celui dont dispose le représentant qui a le droit de vote le plus élevé.

ARTICLE VI

(a) Les contributions des signataires de l'Accord Spécial aux dépenses de conception, de mise au

under a) ii) i denna överenskom-
melse angivna ändamålet, må beslut
i frågan därefter fattas med sam-
stämmiga röster tillkommande före-
trädare, vilkas sammanlagda röste-
tal med minst 8,5 överstiger det, som
tillkommer den i röstetal starkaste.

e) Har kommittén icke inom sex-
tio dagar från den dag, då förslag i
frågan framlagts, godkänt

i) viss huvudtitel i inkomst- och
utgiftsstat efter vad under c) iii) i
denna artikel sägs,

ii) utläggandet av viss beställning
efter vad under c) vii) i denna arti-
kel sägs, eller

iii) åtgärd i ärende rörande upp-
skjutning av satelliter efter vad un-
der c) viii) i denna artikel sägs,

må beslut i frågan därefter fattas
med samstämmiga röster tillkom-
mande företrädare, vilkas samman-
lagda röstetal med minst 8,5 översti-
ger det, som tillkommer den i röste-
tal starkaste.

ARTIKEL VI

a) Kapitaltillskotten från under-
tecknarna av den särskilda överens-
kommelsen för täckande av utgifter-

opment, construction and establishment of the space segment during the interim arrangements shall be based upon an estimate of U.S. \$200,000,000 for such costs. Each signatory to the Special Agreement shall pay its quota of such costs in accordance with the provisions of the Special Agreement.

(b) The Committee shall determine whether contributions are required during the interim arrangements in excess of the U.S. \$200,000,000 estimate and, if so, in what amounts. If the additional contributions required during the interim arrangements were to result in total contributions exceeding U.S. \$300,000,000, a special conference of the signatories to the Special Agreement shall be convened to consider the matter and recommend appropriate action before decisions are taken by the Committee. The conference shall determine its own procedure.

(c) Each signatory to the Special Agreement may assume the obligation to pay all or part of its quota of any such additional contributions, but no signatory to the Special Agreement shall be required to do so. To the extent that such obligation is not assumed by any signatory to the Special Agreement, it may be assumed by the remaining signatories to the Special Agreement in the pro-

point, de construction et de mise en place du secteur spatial pendant la durée du régime provisoire sont établies sur la base d'un montant total évalué à deux cents millions de dollars des Etats-Unis. Les signataires de l'Accord Spécial versent leurs quotes-parts de ces dépenses conformément aux dispositions de l'Accord Spécial.

(b) Le Comité décide s'il convient, pendant la durée du régime provisoire, d'appeler des contributions complémentaires au-delà du montant de deux cents millions de dollars des Etats-Unis; il détermine le montant de ces contributions. Si l'appel de contributions complémentaires pendant la durée du régime provisoire tend à établir le montant total des contributions à plus de trois cents millions de dollars des Etats-Unis, une conférence spéciale des signataires de l'Accord Spécial sera réunie à l'effet d'examiner la situation et de recommander les mesures qu'elle jugera appropriées avant toute décision du Comité. La conférence arrêtera son règlement intérieur.

(c) Chaque signataire de l'Accord Spécial a la faculté d'assumer l'obligation de verser la totalité ou une partie de sa quote-part des contributions complémentaires; aucun signataire de l'Accord Spécial n'est tenu d'assumer cette obligation. Dans la mesure où l'un quelconque de ces signataires n'assume pas cette obligation, celle-ci peut être assumée par les autres signataires dans la propor-

na för projekteringen, utvecklingen, konstruktionen och upprättandet av rymdsektorn under de provisoriska arrangemangens giltighetstid skola beräknas på grundval av ett uppskattat belopp av 200 000 000 dollar i Förenta staternas valuta. Envar undertecknare av den särskilda överenskommelsen skall inbetala sin kvot i nämnda utgifter i överensstämmelse med vad därom stagdas i den särskilda överenskommelsen.

b) På kommittén ankommer att bestämma huruvida under de provisoriska arrangemangens giltighetstid kapitaltillskott erfordras utöver det beräknade beloppet av 200 000 000 dollar och, där så finnes vara fallet, att bestämma beloppet av sådant ytterligare tillskott. Skulle behovet av ytterligare kapitaltillskott under de provisoriska arrangemangens giltighetstid medföra att hela det sammanskjutna kapitalet komme att överstiga 300 000 000 dollar, skola undertecknarna av den särskilda överenskommelsen kallas till en särskild konferens för att överväga ärendet och föreslå lämplig åtgärd, innan kommittén beslutar i frågan. Konferensen fastställer själv reglerna angående sitt förfarande.

c) Envar undertecknare av den särskilda överenskommelsen äger ikläda sig förpliktelse att helt eller delvis inbetala sin kvot i varje dylikt ytterligare kapitaltillskott; undertecknare är icke skyldig att göra dylikt åtagande. Till den del undertecknare av den särskilda överenskommelsen icke ikläder sig förpliktelse som nu sagts äga övriga undertecknare av den särskilda överenskom-

portion that their respective quotas bear to each other or as they may otherwise agree. However, if a signatory to the Special Agreement, which is a member of a group of signatories formed in order to appoint jointly a representative on the Committee pursuant to Article IV (b) of this Agreement, does not assume the obligation to pay such additional contributions, the remaining signatories of that group may assume that obligation in whole or in part to the extent that these remaining signatories may agree. The quotas of the signatories to the Special Agreement shall be adjusted accordingly.

tion de leurs quotes-parts respectives ou d'une autre manière dont ils pourraient convenir. Toutefois, si un signataire de l'Accord Spécial, qui fait partie d'un groupe de signataires formé pour nommer conjointement un représentant au Comité suivant les dispositions de l'Article IV (b) du présent Accord n'assume pas l'obligation de verser de telles contributions supplémentaires, les autres signataires de ce groupe peuvent assumer cette obligation, en tout ou en partie, dans la proportion dont ils auront convenu. Les quotes-parts des signataires de l'Accord Spécial sont ajustées en conséquence.

ARTICLE VII

In order to ensure the most effective utilization of the space segment in accordance with the principles set forth in the Preamble to this Agreement, no earth station shall be permitted to utilize the space segment unless it has been approved by the Committee pursuant to Article 7 of the Special Agreement.

ARTICLE VII

Conformément aux principes énoncés au Préambule du présent Accord et pour assurer l'utilisation la plus efficace possible du secteur spatial, aucune station terrienne ne peut être autorisée à utiliser celui-ci sans l'approbation du Comité, donnée suivant les dispositions de l'Article 7 de l'Accord Spécial.

ARTICLE VIII

The Communications Satellite Corporation, incorporated under the laws of the District of Columbia, herein referred to as "the Corporation", shall, pursuant to general policies of the Committee and in

ARTICLE VIII

En ce qui concerne sa conception, sa mise au point, sa construction, sa mise en place, son exploitation et son entretien le secteur spatial est géré, conformément aux directives générales et éventuellement aux ins-

melsen åtaga sig densamma i förhållande inbördes till storleken av deras kvoter eller annorledes på sätt, varom de sig emellan kunna överenskomma. Därest emellertid sådan undertecknare av den särskilda överenskommelsen som ingår i en grupp av undertecknare bildad till förenat utseende av företrädare i kommittén efter vad i artikel IV under **b**) i denna överenskommelse sägs icke ikläder sig förpliktelse till ytterligare kapitaltillskott, äga de övriga i gruppen ingående undertecknarna åtaga sig berörda förpliktelse helt eller delvis efter den fördelning, varom de må överenskomma. De för undertecknarna av den särskilda överenskommelsen beräknade kvoterna skola jämkas med hänsyn till deltagandet i de ytterligare kapitaltillskotten.

ARTIKEL VII

I syfte att säkerställa effektivast möjliga utnyttjande av rymdsektorn i överensstämmelse med de grundsatser, vilka kommit till uttryck i inledningen till denna överenskommelse, må icke någon jordstation tillåtas utnyttja rymdsektorn, med mindre stationen godkänts av kommittén efter vad i artikel 7 i den särskilda överenskommelsen sägs.

ARTIKEL VIII

Communications Satellite Corporation (i det följande benämnd bolaget), vilken bildats med tillämpning av lagen i District of Columbia, skall i överensstämmelse med de allmänna direktiv och i förekommande fall

accordance with specific determinations which may be made by the Committee, act as the manager in the design, development, construction, establishment, operation and maintenance of the space segment.

ARTICLE IX

(a) Having regard to the program outlined in Article I of this Agreement, within one year after the initial global system becomes operational and in any case not later than 1st January 1969, the Committee shall render a report to each Party to this Agreement containing the Committee's recommendations concerning the definitive arrangements for an international global system which shall supersede the interim arrangements established by this Agreement. This report, which shall be fully representative of all shades of opinion, shall consider, among other things, whether the interim arrangements should be continued on a permanent basis or whether a permanent international organization with a General Conference and an international administrative and technical staff should be established.

(b) Regardless of the form of the definitive arrangements,

(i) their aims shall be consonant with the principles set forth in the Preamble to this Agreement;

(ii) they shall, like this Agreement, be open to all States members of the

tructions particulières du Comité, par la «Communication Satellite Corporation», appelée la Société dans le texte du présent Accord, et constituée conformément à la législation du District de Columbia.

ARTICLE IX

(a) Tenant compte du programme établi à l'Article I du présent Accord, le Comité soumettra aux diverses Parties au présent Accord, dans l'année qui suivra la mise en exploitation du système mondial initial et, au plus tard le 1er janvier 1969, un rapport présentant ses recommandations sur les dispositions définitives concernant le système international mondial destiné à remplacer le régime provisoire établi par le présent Accord. Ce rapport, qui devra refléter pleinement toutes les nuances d'opinion, étudiera en particulier si le régime provisoire devra devenir définitif, ou si une organisation internationale permanente, constituée notamment d'une Conférence Générale et de services administratifs et techniques internationaux, devra être créée.

(b) Quelle que soit la forme du régime définitif,

(i) les buts de celui-ci devront être conformes aux principes énoncés au Préambule du présent Accord,

(ii) comme au présent Accord tous les Etats membres de l'Union

de särskilda instruktioner kommittén meddelar fungera såsom verkställande organ med avseende på projekteringen, utvecklingen, konstruktionen, upprättandet, driften och underhållet av rymdsektorn.

ARTIKEL IX

a) Med iakttagande av det i artikel I i denna överenskommelse fastlagda programmet skall kommittén inom ett år efter det att det inledande världsomspännande systemet visat sig funktionsdugligt, dock i intet fall senare än den 1 januari 1969, tillstålla envar part i denna överenskommelse en rapport innehållande kommitténs förslag med avseende på de slutliga arrangemang för ett internationellt världsomspännande system vilka äro avsedda att ersätta de provisoriska arrangemangen enligt denna överenskommelse. Rapporten, vilken skall återge varje särskild mening som kommit till uttryck, skall innefatta överbäggande bl. a. av frågan huruvida de provisoriska arrangemangen böra förlänas slutlig giltighet eller om en permanent internationell organisation bör upprättas med en allmän konferens och en internationell administrativ och teknisk personal såsom organisatoriska beståndsdelar.

b) Oberoende av formen för de slutliga arrangemangen:

i) skall deras ändamål stå i samklang med de grundsatser, som kommit till uttryck i inledningen till denna överenskommelse;

ii) skola de, i likhet med denna överenskommelse, vara öppna för al-

International Telecommunication Union or their designated entities;

(iii) they shall safeguard the investment made by signatories to the Special Agreement; and

(iv) they shall be such that all parties to the definitive arrangements may have an opportunity of contributing to the determination of general policy.

(c) The report of the Committee shall be considered at an international conference, at which duly designated communications entities may also participate, to be convened by the Government of the United States of America for that purpose within three months following submission of the report. The Parties to this Agreement shall seek to ensure that the definitive arrangements will be established at the earliest practicable date, with a view to their entry into force by 1st January 1970.

ARTICLE X

In considering contracts and in exercising their other responsibilities, the Committee and the Corporation as manager shall be guided by the need to design, develop and procure the best equipment and services at the best price for the most efficient conduct and operation of the space segment. When proposals or tenders are determined to be comparable in terms of quality, c.i.f. price and timely performance, the Committee and the Corporation as

Internationale des Télécommunications ou leurs organismes désignés à cet effet pourront y adhérer,

(iii) les investissements faits par les signataires de l'Accord Spécial seront sauvegardés,

(iv) toutes les Parties au régime définitif auront la possibilité de contribuer à la définition de la politique générale.

(c) Le rapport du Comité sera examiné au cours d'une conférence internationale à laquelle peuvent participer également les organismes de télécommunications dûment désignés et qui sera réunie à cet effet par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique dans les trois mois suivant le dépôt du rapport. Les Parties au présent Accord s'efforceront d'obtenir que le régime définitif soit créé à la date la plus proche possible afin qu'il puisse entrer en vigueur au plus tard le 1er janvier 1970.

ARTICLE X

Dans l'examen des contrats et dans l'exercice de leurs autres responsabilités, le Comité et la Société en tant que gérant tiennent compte de la nécessité de concevoir, mettre au point et acquérir le matériel et obtenir les services les plus appropriés et au meilleur prix pour le fonctionnement et l'exploitation les plus efficaces du secteur spatial. Lorsque les réponses aux demandes de propositions ou aux appels d'offre sont jugées comparables quant à la qua-

la stater, vilka äro medlemmar av Internationella Teleunionen, eller för deras utsedda telekommunikationsorgan;

iii) skola de säkerställa de investeringar, som gjorts av undertecknarna av den särskilda överenskommelsen; samt

iv) skola samtliga parter i de slutliga arrangemangen beredas tillfälle att deltaga i utformningen av de allmänna riktlinjerna.

c) Kommitténs rapport skall övervägas vid en internationell konferens, vilken för detta ändamål skall sammankallas av Förenta staternas regering inom tre månader från rapportens framläggande och i vilken jämväl berörda telekommunikationsorgan skola äga deltaga. Parterna i denna överenskommelse skola eftersträva att åvägabringa de slutliga arrangemangen med kortast möjliga tidsutdräkt i syfte att de skola kunna träda i kraft den 1 januari 1970.

ARTIKEL X

Vid övervägandet av beställningskontrakt och vid fullgörandet av sina åligganden i övrigt har kommittén att beakta nödvändigheten av att projektering, utveckling och anskaffning sker till gynnsammaste pris av bästa möjliga utrustning och tjänstbarheter för uppnående av största möjliga effektivitet i rymdsektorns funktion och drift. I fall, då förslag eller anbud finnas vara jämförbara med avseende på kvalitet, cif-pris och tidrymd för uppfyllelse,

manager shall also seek to ensure that contracts are so distributed that equipment is designed, developed and procured in the States whose Governments are Parties to this Agreement in approximate proportion to the respective quotas of their corresponding signatories to the Special Agreement; provided that such design, development and procurement are not contrary to the joint interests of the Parties to this Agreement and the signatories to the Special Agreement. The Committee and the Corporation as manager shall also seek to ensure that the foregoing principles are applied with respect to major sub-contracts to the extent that this can be accomplished without impairing the responsibility of the prime contractor for the performance of work under the contract.

lité, au prix c.i.f. et aux délais, le Comité et la Société en tant que gérant veillent également à ce que les contrats soient répartis autant que possible de telle façon que le matériel soit conçu, mis au point et acquis dans les pays qui sont Parties au présent Accord en proportion approximative des quotes-parts respectives des signataires correspondants de l'Accord Spécial; à condition que dans la conception, la mise au point et la fourniture de ce matériel, les intérêts communs des Parties au présent Accord et des signataires de l'Accord Spécial ne soient pas desservis. Dans la mesure où cela peut être accompli sans diminuer la responsabilité assumée par l'entrepreneur principal concernant l'exécution des travaux aux termes du contrat, le Comité et la Société en tant que gérant veillent également à ce que les principes énoncés ci-dessus soient mis en pratique en ce qui concerne les principaux sous-traitants.

ARTICLE XI

(a) Any Party may withdraw from this Agreement, and this Agreement shall cease to be in force for that Party three months after that Party shall have notified the Government of the United States of America of its intention to withdraw and the latter shall inform the other Parties accordingly. In the event of such withdrawal, the corresponding signatory to the Special Agreement shall pay all sums already due under the Special Agreement, together with a sum which shall be agreed between

ARTICLE XI

(a) Le présent Accord peut être dénoncé par toute Partie; il cesse d'être en vigueur, en ce qui la concerne, trois mois après que celle-ci a notifié sa dénonciation au Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, lequel en avise les autres Parties. Dans ce cas, le signataire correspondant de l'Accord Spécial paie la totalité des sommes déjà dues aux termes de l'Accord Spécial, auxquelles s'ajoute une somme convenue entre ce signataire et le Comité pour couvrir les dépenses résultant ultérieurement de

har kommittén och bolaget i dess egenskap av verkställande organ tillika att eftersträva att beställningar utläggas på sådant sätt att utrustning projekteras, utvecklas och anskaffas i de stater, vilkas regeringar äro parter i denna överenskommelse, i ungefärligt förhållande till storleken av de kvoter, som tillkomma av staterna utsedda undertecknare av den särskilda överenskommelsen, varvid förutsattes att vid projekteringen, utvecklingen och anskaffningen de intressen icke trädas för nära, som äro gemensamma för parterna i denna överenskommelse och undertecknarna av den särskilda överenskommelsen. Kommittén och bolaget såsom verkställande organ skola även eftersträva att nu angivna grundsatser tillämpas med avseende på viktigare underbeställningar i den utsträckning så kan ske utan inskränkning av huvudkontrahentens ansvar för beställningens fullgörande.

ARTIKEL XI

a) Envar part må frånträda denna överenskommelse, i vilket fall överenskommelsen skall upphöra att gälla i förhållande till vederbörande part tre månader efter det parten underrättat Förenta staternas regering om sin avsikt att frånträda överenskommelsen, åliggande det sagda regering att i sin tur om förhållandet underrätta övriga parter. I händelse av frånträde som nu sagts åligger det den frånträddande parten eller motsvarande undertecknare av

that signatory and the Committee in respect of costs which will result in the future from contracts concluded prior to notification of withdrawal. If agreement has not been reached within three months after notification of withdrawal, the Committee shall make a final determination of the sums which shall be paid by that signatory.

contrats passés avant la notification de la dénonciation. Si un Accord n'a pas été conclu dans les trois mois qui suivront la notification de la dénonciation, le Comité déterminera de façon définitive les montants qui seront payés par ce signataire.

(b) Not less than three months after the rights of a signatory to the Special Agreement have been suspended pursuant to Article 4 (d) of the Special Agreement, and if that signatory has not meanwhile paid all sums due, the Committee, having taken into account any statement by that signatory or the corresponding Party, may decide that the Party in question is deemed to have withdrawn from this Agreement; this Agreement shall thereupon cease to be in force for that Party.

(b) Trois mois au moins après la date où l'exercice des droits d'un signataire de l'Accord Spécial est déclaré suspendu conformément au paragraphe (d) de l'Article 4 de l'Accord Spécial et si ce signataire n'a pas payé entretemps toutes les sommes dues, le Comité, tenant compte des déclarations de la Partie ou du signataire correspondant de l'Accord Spécial, peut décider que cette Partie doit être considérée comme ayant dénoncé le présent Accord, lequel cessera, en conséquence, de lui être applicable.

(c) Withdrawal by a Party from this Agreement shall automatically effect withdrawal from the Special Agreement by the corresponding signatory to the Special Agreement, but the obligation to make payments under paragraph (a) of this Article or under Article 4 (d) of the Special Agreement shall not be affected by such withdrawal.

(c) La dénonciation du présent Accord par une Partie vaut dénonciation de l'Accord Spécial par le signataire correspondant, mais l'obligation d'effectuer des paiements aux termes du paragraphe (a) du présent Article ou aux termes du paragraphe (d) de l'Article 4 de l'Accord Spécial n'est pas affectée par cette dénonciation.

den särskilda överenskommelsen att inbetala varje belopp, som är förfallet till betalning enligt den särskilda överenskommelsen, tillika med ett belopp, om vars storlek överenskommelse skall träffas mellan vederbörande undertecknare och kommittén, till bidrag för täckande av utgifter, vilka framdeles uppkomma med anledning av beställningar, som utlagts före underrättelsen om frånträdet. Har överenskommelse icke uppnåtts inom tre månader efter underrättelsen om frånträdet, skall kommittén slutligt bestämma storleken av det belopp undertecknaren skall inbetala.

b) Sist tre månader efter det undertecknare av den särskilda överenskommelsen avstängts från åtnjutande av sina rättigheter efter vad i artikel 4 under d) i den särskilda överenskommelsen sägs äger, såframt icke undertecknaren under mellantiden inbetalat samtliga förfallna belopp, kommittén, under beaktande av de förklaringar, som må hava avgivits av vederbörande undertecknare eller motsvarande part, besluta att parten i fråga skall anses ha frånträtt denna överenskommelse, i följd varav överenskommelsen skall upphöra att gälla i förhållande till parten.

c) Frånträder part denna överenskommelse, innebär detta att motsvarande undertecknare av den särskilda överenskommelsen frånträder denna, dock att sådant frånträde icke inverkar på den betalningsskyldighet, som följer av vad i denna artikel under a) och i artikel 4 under d) i den särskilda överenskommelsen sägs.

(d) Upon any withdrawal under paragraph (a) or (b) of this Article, the Committee, to the extent required to account for the quota of the withdrawing signatory to the Special Agreement, shall increase the quotas of the remaining signatories to the Special Agreement in proportion to their respective quotas or as they may otherwise agree. However, if the signatory to the Special Agreement corresponding to the withdrawing Party was at the time of withdrawal a member of a group of signatories formed in order to appoint jointly a representative on the Committee pursuant to Article IV (b) of this Agreement, the quota of the signatory in question shall be distributed by increasing the quotas of the remaining signatories of that group to the extent that those remaining signatories may agree.

(e) Withdrawal by any Party may also take place if, at the request of the Party concerned, the Committee approves the transfer of the rights and obligations of that Party and the corresponding signatory to the Special Agreement under this Agreement and the Special Agreement to another Party and its corresponding signatory to the Special Agreement. Such transferee or transferees need not have been Parties to the Agreement or signatories to the Special Agreement prior to the time of such transfer.

(d) En cas de dénonciation effectuée aux termes des alinéas (a) ou (b) ci-dessus, le Comité procédera, dans la limite de la quote-part du signataire correspondant de l'Accord Spécial, à l'augmentation des quotes-parts des autres signataires de l'Accord Spécial en proportion de leurs quotes-parts respectives ou selon une autre méthode dont ces signataires conviendront. Toutefois, si un signataire de l'Accord Spécial correspondant à la Partie qui dénonce est, à ce moment, membre d'un groupe de signataires formé pour nommer conjointement un représentant au Comité, suivant les dispositions de l'Article IV (b) du présent Accord, la quote-part de ce signataire sera répartie entre les autres signataires du groupe, dans la proportion dont ils auront convenu.

(e) La dénonciation par toute Partie peut également intervenir dans le cas où, à la demande de la Partie intéressée, le Comité approuve le transfert à une autre Partie et à son signataire de l'Accord Spécial, des droits et obligations accordés à la Partie demandante et à son signataire correspondant de l'Accord Spécial par les dispositions du présent Accord et de l'Accord Spécial. Il ne sera pas nécessaire que ces derniers aient été Parties à l'Accord ou signataires de l'Accord Spécial avant la date de ce transfert.

d) I händelse av frånträde enligt bestämmelserna under a) eller b) i denna artikel skall kommittén inom ramen för den kvot, som tillkommit frånträdande undertecknare av den särskilda överenskommelsen, öka de kvarstående undertecknarnas kvoter i förhållande till kvoternas storlek eller eljest på sätt, varom undertecknarna kunna överenskomma. Därest emellertid den frånträdande partens utsedda undertecknare av den särskilda överenskommelsen vid tiden för frånträdet ingick i en grupp av undertecknare, som bildats till förenat utseende av företrädare i kommittén efter vad i artikel IV under b) i denna överenskommelse sägs, skall likväl den ifrågavarande undertecknarens kvot fördelas genom ökning av de kvoter som tillkomma de kvarstående medlemmarna i gruppen efter de grunder, om vilka de må överenskomma sig emellan.

e) Frånträde må även ske, därest, på framställning av vederbörande part, kommittén godkänner att rättigheter och skyldigheter, som i kraft av denna överenskommelse eller den särskilda överenskommelsen tillkomma eller åvila parten eller motsvarande undertecknare av den särskilda överenskommelsen, överlåtas på annan part och dess utsedda undertecknare av den särskilda överenskommelsen. Den eller de, till vilka överlåtelse sålunda sker, behöva icke ha före överlåtelsen varit parter i överenskommelsen eller undertecknare av den särskilda överenskommelsen.

ARTICLE XII

(a) This Agreement shall be open at Washington for six months from 20th August 1964 for signature:

(i) by the Government of any State which is listed by name in the Annex to the Special Agreement when it is first opened for signature, and

(ii) by the Government of any other State which is a member of the International Telecommunication Union, subject to approval by the Committee of the quota of that Government or its designated communications entity, public or private. On such approval and entry into force or provisional application, the name of that State and the name of its corresponding signatory to the Special Agreement, and its quota are deemed to be inserted in the Annex to the Special Agreement.

(b) The Government of any State which is a member of the International Telecommunication Union may accede to this Agreement after it is closed for signature upon such financial conditions as the Committee shall determine. On such accession, the name of that State and the name of its corresponding signatory to the Special Agreement, and its quota are deemed to be inserted in the Annex to the Special Agreement.

(c) The quotas of the signatories to the Special Agreement shall be re-

ARTICLE XII

(a) Pendant une période de six mois à compter du 20 août 1964 le présent Accord est ouvert, à Washington, à la signature:

(i) du gouvernement de chaque Etat dont le nom figure, à la date ci-dessus, à l'Annexe à l'Accord Spécial, et

(ii) du gouvernement de tout autre Etat membre de l'Union Internationale des Télécommunications, sous réserve toutefois de l'approbation par le Comité de la quote-part revenant à ce gouvernement ou à l'organisme de télécommunications public ou privé désigné par lui. Après approbation et entrée en vigueur ou en application provisoire, le nom de l'Etat et celui du signataire correspondant de l'Accord Spécial, ainsi que le chiffre de sa quote-part, sont considérés comme inscrits à l'Annexe de l'Accord Spécial.

(b) Le gouvernement de tout Etat membre de l'Union Internationale des Télécommunications peut adhérer au présent Accord après qu'il aura cessé d'être ouvert à la signature; l'adhésion se fera aux conditions financières que déterminera le Comité. Une fois l'adhésion effectuée, le nom de l'Etat et celui du signataire correspondant de l'Accord Spécial, ainsi que le chiffre de sa quote-part, seront considérés comme inscrits à l'Annexe de l'Accord Spécial.

(c) Pour permettre l'adhésion à l'Accord Spécial de nouveaux signa-

ARTIKEL XII

a) Denna överenskommelse är öppen för undertecknande i Washington under sex månader räknat från och med den 20 augusti 1964:

i) av regeringarna i de stater, som äro med namn upptagna i bilagan till den särskilda överenskommelsen, å dagen då den öppnas för undertecknande, samt

ii) av regeringen i varje annan stat, som är medlem av Internationella Teleunionen, under förbehåll för kommitténs godkännande av den kvot, som skall tillkomma vederbörande regering eller dess utsedda allmänna eller enskilda telekommunikationsorgan. Sedan dylikt godkännande lämnats och ikraftträdande skett eller provisorisk tillämpning inträtt, skola statens namn och namnet på dess utsedda undertecknare av den särskilda överenskommelsen ävensom dess kvot betraktas såsom upptagna i bilagan till den särskilda överenskommelsen.

b) Regeringen i envar stat som är medlem i Internationella Teleunionen äger, på de villkor i finansiellt hänseende som kommittén bestämmer, ansluta sig till denna överenskommelse, sedan den icke längre är öppen för undertecknande. I och med anslutningen skall statens namn och namnet på dess utsedda undertecknare av den särskilda överenskommelsen ävensom dess kvot betraktas såsom upptagna i bilagan till den särskilda överenskommelsen.

c) De kvoter, som tillkomma undertecknarna av den särskilda över-

duced pro rata as necessary to accommodate additional signatories to the Special Agreement, provided that the combined original quotas of all signatories to the Special Agreement other than the signatories listed in the Annex to the Special Agreement when this Agreement is first opened for signature shall not exceed 17 %.

taires, les quotes-parts des autres signataires de l'Accord Spécial sont réduites en proportion. Toutefois, la somme des quotes-parts attribuées à l'origine à tous les signataires de l'Accord Spécial, autres que ceux qui figuraient à l'Annexe de celui-ci lorsqu'il a été ouvert à la signature, ne devra pas dépasser 17 %.

(d) This Agreement shall enter into force on the date upon which it has been signed without reservation as to approval, or has been approved after such reservation, by two or more Governments. Subsequently it shall enter into force in respect of each signatory Government on signature or, if it signs subject to a reservation as to approval, on approval by it.

(d) L'Accord prend effet à la date à laquelle il a été signé sans réserve d'approbation ou a été approuvé après une telle réserve par deux ou plusieurs gouvernements. Par la suite, il prend effet à l'égard de chacun des gouvernements signataires, à la date où il l'a signé, ou, s'il signe sous réserve d'approbation, à la date de levée de la réserve.

(e) Any Government which signs this Agreement subject to a reservation as to approval may, so long as this Agreement is open for signature, declare that it applies this Agreement provisionally and shall thereupon be considered a Party to this Agreement. Such provisional application shall terminate

(e) Tout Gouvernement qui signe le présent Accord sous réserve d'approbation peut, aussi longtemps que celui-ci reste ouvert à la signature, déclarer qu'il l'applique à titre provisoire; il est dès lors considéré comme Partie à l'Accord. Cette application provisoire prend fin:

(i) upon approval of this Agreement by that Government, or

(i) par l'approbation du présent Accord par ce Gouvernement, ou bien

(ii) upon withdrawal by that Government in accordance with Article XI of this Agreement.

(ii) par la dénonciation qu'il en fait en vertu de l'Article XI du présent Accord.

(f) Notwithstanding anything con-

(f) Nonobstant toute disposition

enskommelsen, skola nedsättas i proportion till sin storlek, i den mån så finnes erforderligt för möjliggörande av anslutning av nya undertecknare till den särskilda överenskommelsen, med iakttagande likväl av att de kvoter, som från början tilldelats andra undertecknare av den särskilda överenskommelsen än som upptagits i bilagan till densamma den dag, då förevarande överenskommelse öppnas för undertecknande, sammanlagt icke må utgöra mera än 17 procent.

d) Denna överenskommelse träder i kraft den dag den av två eller flera regeringar undertecknas utan förbehåll för godkännande eller godkännes efter det sådant förbehåll gjorts. Den skall därefter träda i kraft i förhållande till envar undertecknande regering den dag undertecknande sker eller, om undertecknande sker med förbehåll för godkännande, den dag godkännande lämnas.

e) Envar regering, som undertecknar denna överenskommelse med förbehåll för godkännande, äger under den tid överenskommelsen är öppen för undertecknande avge förklaring att överenskommelsen av regeringen tillämpas provisoriskt. Regering, som avger dylik förklaring, betraktas därmed såsom part i överenskommelsen. Provisorisk tillämpning som nu sagts upphör,

i) då vederbörande regering godkänner denna överenskommelse, eller

ii) vid regeringens frånträde av överenskommelsen i enlighet med artikel XI i denna överenskommelse.

f) Vad i denna artikel stadgas

tained in this Article, this Agreement shall not enter into force for any Government nor be applied provisionally by any Government until that Government or its corresponding signatory shall have signed the Special Agreement.

(g) If at the expiration of a period of nine months from the date when it is first opened for signature this Agreement has not entered into force for or has not been provisionally applied by the Government of a State which has signed it in accordance with paragraph (a) (i) of this Article, the signature shall be considered of no effect and the name of that State and of its corresponding signatory to the Special Agreement, and its quota shall be deemed to be deleted from the Annex to the Special Agreement; the quotas of the signatories to the Special Agreement shall accordingly be increased pro rata. If this Agreement has not entered into force for or has not been provisionally applied by the Government of a State which has signed it in accordance with paragraph (a) (ii) of this Article within a period of nine months from the date when it is first opened for signature, the signature shall be considered of no effect.

(h) The corresponding signatory to the Special Agreement of any Government which has signed this Agreement subject to a reservation as to approval, and which has not

contraire du présent Article, le présent Accord n'entrera en vigueur à l'égard de l'un quelconque des Gouvernements ni ne sera appliqué par lui de façon provisoire avant que ce Gouvernement ou son signataire correspondant n'ait signé l'Accord Spécial.

(g) Si à l'expiration d'une période de neuf mois suivant la date où il est ouvert à la signature, le présent Accord n'est pas entré en vigueur pour le Gouvernement d'un Etat qui l'a signé conformément au paragraphe (a) (i) du présent Article ou n'a pas été appliqué à titre provisoire par celui-ci, la signature de celui-ci est considérée comme nulle et le nom de l'Etat et celui du signataire correspondant de l'Accord Spécial, ainsi que la quote-part de celui-ci, sont considérés comme rayés de l'Annexe à l'Accord Spécial; les quotes-parts des signataires de l'Accord Spécial seront en conséquence augmentées proportionnellement. Si le présent Accord n'est pas entré en vigueur à l'égard du Gouvernement d'un Etat qui l'a signé conformément à l'alinéa (a) (ii) dans les neuf mois suivant la date à laquelle il est ouvert à la signature ou n'a pas fait l'objet d'une application provisoire de sa part, la signature de ce Gouvernement est considérée comme nulle.

(h) Le signataire de l'Accord Spécial correspondant à un Gouvernement ayant signé cet Accord sous réserve d'approbation et qui ne l'a pas mis en application provisoire

medför icke att denna överenskommelse träder i kraft i förhållande till någon regering, eller må bringas i provisorisk tillämpning av någon regering, innan den särskilda överenskommelsen undertecknats av regeringen eller dess utsedda undertecknare.

g) Har icke vid utgången av en tidrymd av nio månader från den dag, då denna överenskommelse öppnas för undertecknande, överenskommelsen trätt i kraft i förhållande till eller bringats i provisorisk tillämpning av regeringen i stat, som undertecknat densamma i enlighet med vad under a) i) i denna artikel sägs, skall undertecknandet anses vara utan verkan och skall statens namn och namnet på dess utsedda undertecknare av den särskilda överenskommelsen tillika med dess kvot avföras från bilagan till den särskilda överenskommelsen; de kvoter som tillkomma undertecknarna av den särskilda överenskommelsen skola i motsvarande mån ökas i förhållande till deras storlek. Har icke inom en tidrymd av nio månader från den dag denna överenskommelse öppnas för undertecknande överenskommelsen trätt i kraft i förhållande till eller bringats i provisorisk tillämpning av regeringen i stat, som undertecknat densamma i enlighet med vad under a) ii) i denna artikel sägs, skall undertecknandet anses vara utan verkan.

h) Undertecknare av den särskilda överenskommelsen som utsetts av regering, vilken undertecknat förvarande överenskommelse med förbehåll för godkännande utan att

provisionally applied it, may appoint an observer to the Committee in the same manner as that signatory could have been represented in accordance with Article IV (b) of this Agreement if that Government had approved this Agreement. Any such observer, who shall have the right to speak but not to vote, may attend the Committee only during a period of nine months from the date when this Agreement is first opened for signature.

(i) No reservation may be made to this Agreement except as provided in this Article.

ARTICLE XIII

(a) Notifications of approval or of provisional application and instruments of accession shall be deposited with the Government of the United States of America.

(b) The Government of the United States of America shall notify all signatory and acceding States of signatures, reservations of approval, deposits of notifications of approval or of provisional application, deposits of instruments of accession and notifications of withdrawals from this Agreement.

ARTICLE XIV

Upon entry into force of this Agree-

peut nommer un observateur au Comité, de la même façon qu'il aurait pu désigner un représentant conformément à l'Article IV (b) du présent Accord s'il avait approuvé celui-ci. Cet observateur aura le droit de prendre la parole, mais non de voter; il peut assister aux réunions du Comité pendant une période de neuf mois au plus après la date où le présent Accord est ouvert à la signature.

(i) Aucune réserve ne peut être apportée au présent Accord sauf celles qui sont prévues au présent Article.

ARTICLE XIII

(a) Les notifications d'approbation ou d'application provisoire ainsi que les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique.

(b) Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique avisera tous les signataires et les Etats ayant adhéré à l'Accord des signatures, des réserves d'approbation, du dépôt des notifications d'approbation ou d'application provisoire, du dépôt des instruments d'adhésion et des notifications de dénonciation du présent Accord.

ARTICLE XIV

Lors de l'entrée en vigueur du

bringa densamma i provisorisk tillämpning, äger utse en observatör i kommittén i den ordning, i vilken undertecknaren ägt låta sig företräda efter vad i artikel IV under b) i denna överenskommelse sägs, därest dess regering godkänt överenskommelsen. Sådan observatör, vilken äger rätt att yttra sig i kommittén men ej att deltaga i beslut, må närvara vid kommitténs sammanträden endast under en tidrymd av nio månader från den dag, då denna överenskommelse öppnas för undertecknande.

i) Förbehåll med avseende på denna överenskommelse är icke tillåtet i vidare mån än som förutses i förevarande artikel.

ARTIKEL XIII

a) Notifikationer angående godkännande eller provisorisk tillämpning ävensom anslutningsinstrument skola deponeras hos Förenta staternas regering.

b) Förenta staternas regering skall underrätta alla de stater, vilka undertecknat eller anslutit sig till denna överenskommelse, rörande undertecknande, förbehåll för godkännande, deposition av notifikation angående godkännande eller provisorisk tillämpning, deposition av anslutningsinstrument, notifikation angående godkännande av ändringar samt notifikation angående frånträde av överenskommelsen.

ARTIKEL XIV

På Förenta staternas regering an-

ment, the Government of the United States of America shall register it with the Secretary-General of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

présent Accord, le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique le fera enregistrer auprès du Secrétaire Général des Nations Unies conformément à l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

ARTICLE XV

This Agreement shall remain in effect until the entry into force of the definitive arrangements referred to in Article IX of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned duly authorized thereto have signed this Agreement.

DONE at Washington this twentieth day of August, 1964, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original, which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit a certified copy to each signatory or acceding Government and to the Government of each State which is a member of the International Telecommunication Union.

ARTICLE XV

Le présent Accord restera applicable jusqu'à l'entrée en vigueur du régime définitif mentionné à l'Article IX du présent Accord.

EN FOI DE QUOI les soussignés dûment autorisés ont apposé leur signature au présent Accord.

FAIT à Washington le vingt août 1964, en langues anglaise et française, les deux textes faisant également foi, en un seul original qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, lequel en transmettra une copie certifiée conforme à chaque signataire ou gouvernement adhérent et au gouvernement de chaque Etat membre de l'Union Internationale des Télécommunications.

kommer att, så snart denna överenskommelse trätt i kraft, låta registrera densamma hos Förenta Nationernas generalsekreterare i överensstämmelse med artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

ARTIKEL XV

Denna överenskommelse förblir i kraft intill ikraftträdandet av de slutliga arrangemang, som avses i artikel IX i överenskommelsen.

Till bekräftelse härav ha undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, underskrivit denna överenskommelse.

Som skedde i Washington den tjugonde augusti 1964 på engelska och franska språken, vilka båda texter äga lika vitsord, i ett enda original-exemplar, som skall deponeras i Förenta staternas regerings arkiv och varav en bestyrkt avskrift skall av nämnda regering tillställas envar regering, som undertecknar eller ansluter sig till överenskommelsen, så ock regeringen i envar stat, som är medlem av Internationella Teleunionen.

SPECIAL AGREEMENT

Whereas certain Governments have become Parties to an Agreement Establishing Interim Arrangements for a Global Commercial Communications Satellite System; and

Whereas those Governments have undertaken therein to sign or to designate a communications entity to sign this Special Agreement;

The signatories to this Special Agreement hereby agree as follows:

ARTICLE 1

In this Special Agreement:

(a) "The Agreement" means the Agreement Establishing Interim Arrangements for a Global Commercial Communications Satellite System opened for signature on August 20, 1964, at Washington;

(b) "The Committee" means the Interim Communications Satellite Committee established by Article IV of the Agreement;

(c) "The Corporation" means the Communications Satellite Corporation incorporated under the laws of the District of Columbia pursuant to

ACCORD SPECIAL

Attendu que certains Gouvernements sont devenus Parties à un Accord établissant un régime provisoire applicable à un système commercial mondial de télécommunications par satellites;

Attendu également que ces Gouvernements se sont engagés par cet Accord à signer le présent Accord Spécial ou à désigner un organisme de télécommunications habilité à le signer;

Les signataires du présent Accord Spécial sont convenus de ce qui suit:

ARTICLE 1

Au sens du présent Accord Spécial:

(a) «L'Accord» désigne l'Accord concernant le régime provisoire applicable à un système commercial mondial de télécommunications par satellites, ouvert à la signature le 20 août 1964 à Washington.

(b) «Le Comité» désigne le comité provisoire des télécommunications par satellites créé par l'Article IV de l'Accord.

(c) «La société» désigne la «Communications Satellite Corporation» constituée conformément à la législation du District de Columbia, en

Översättning

BILAGA 2

SÄRSKILD ÖVERENSKOMMELSE

Då vissa regeringar ingått överenskommelse om provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellitssystem; och

dessa regeringar i sagda överenskommelse åtagit sig att underteckna eller att utse ett telekommunikationsorgan att underteckna denna särskilda överenskommelse;

överenskomma undertecknarna av denna särskilda överenskommelse härigenom om följande:

ARTIKEL 1

I denna särskilda överenskommelse:

a) betyder »överenskommelsen» ovannämnda överenskommelse om provisoriska arrangemang för ett världsomspännande kommersiellt telesatellitssystem, vilken öppnats för undertecknande i Washington den 20 augusti 1964;

b) betyder »kommittén» den interimskommitté, som tillsatts enligt artikel IV i överenskommelsen;

c) betyder »bolaget» Communications Satellite Corporation, som jämlikt lagen i District of Columbia stiftats i enlighet med föreskrifterna i den i Förenta staterna år 1962

the Communications Satellite Act of 1962 of the United States of America;

(d) "Design" and "development" include research;

(e) "Quota", in relation to a signatory, means the percentage set forth opposite its name in the Annex to this Special Agreement as modified pursuant to the Agreement and this Special Agreement;

(f) "Signatory" means a Government or a communications entity which has signed this Special Agreement and in respect of which it is in force;

(g) "The space segment" means the space segment defined in Article I (b) (i) of the Agreement.

ARTICLE 2

Each signatory undertakes to fulfill the obligations placed upon it by the Agreement and thereby obtains the rights provided therein.

ARTICLE 3

Each signatory undertakes to contribute a percentage of the costs of the design, development, construction and establishment of the space segment equal to its quota.

application du «Communications Satellite Act» de 1962 des Etats-Unis d'Amérique.

(d) Les termes «conception» et «mise au point» visent également la recherche.

(e) Le mot «quote-part» se rapportant à un signataire correspond au pourcentage indiqué en regard de son nom à l'Annexe au présent Accord Spécial modifié conformément à l'Accord et au présent Accord Spécial.

(f) Le mot «signataire» désigne tout gouvernement ou organisme de télécommunications ayant signé le présent Accord Spécial qui est en vigueur à son égard.

(g) L'expression «secteur spatial» désigne le secteur spatial défini à l'Article I (b) (i) de l'Accord.

ARTICLE 2

Tout signataire s'engage à s'acquiescer des obligations prévues à l'Accord et acquiert ainsi les droits qui en découlent.

ARTICLE 3

Tout signataire s'engage à contribuer, pour un pourcentage égal à sa quote-part, aux dépenses de conception, de mise au point, de construction et de mise en place du secteur spatial.

utfärdade Communications Satellite Act;

d) innefattas i termerna »projektering» och »utveckling» även forskning;

e) betyder »kvot» i samband med en undertecknare den procentsats, som finnes utsatt vid undertecknarens namn i bilagan till denna särskilda överenskommelse, med den ändring därav, som må ha vidtagits i denna bilaga med tillämpning av överenskommelsen och denna särskilda överenskommelse;

f) betyder »undertecknare» en regering eller ett telekommunikationsorgan, som har undertecknat denna särskilda överenskommelse och i förhållande till vilken eller vilket den är i kraft;

g) betyder »rymdsektor» rymdsektorn såsom denna definierats i artikel I under b) i) i överenskommelsen.

ARTIKEL 2

Envar undertecknare åtager sig att fullgöra de skyldigheter, som åläggas honom i överenskommelsen, och förvärvar därigenom de rättigheter, som där förutses.

ARTIKEL 3

Envar undertecknare åtager sig att tillskjuta medel till täckande av den procentandel av kostnaderna för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn, som svarar mot hans kvot.

ARTICLE 4

(a) During a period of nine months from the date when the Agreement is first opened for signature, each signatory shall, within four weeks from the date of entry into force of this Special Agreement for that signatory, make a payment on account to the Corporation, in United States dollars, or in currency freely convertible into United States dollars, of a percentage equal to its quota of the expenditure which the Corporation has incurred for the design, development, construction and establishment of the space segment prior to the date when the Agreement is first opened for signature, and, according to estimates established by the Corporation at that date, is to incur for those purposes within six months after that date, together with its proportionate share of any additional contribution required pursuant to paragraph (b) of this Article, and appropriate interest on all such amounts. Each signatory shall pay the remainder of its contribution pursuant to Article 3 of this Special Agreement in accordance with paragraph (b) of this Article.

(b) The Corporation shall submit to the Committee estimates of the time phasing of payments required pursuant to Article 3 of this Special Agreement. The Committee shall call on the signatories to make their respective proportionate payments in order to enable obligations to be met

ARTICLE 4

(a) Les signataires versent à la Société, dans les neuf mois suivant l'ouverture de l'Accord à la signature et dans les quatre semaines suivant la date à laquelle l'Accord Spécial entre en vigueur à leur égard, un acompte, en dollars des Etats-Unis ou en devises pouvant être librement converties en dollars des Etats-Unis, proportionnel à leurs quotes-parts, des dépenses que la Société a effectuées pour la conception, la mise au point, la construction et la mise en place du secteur spatial antérieurement à la date d'ouverture de l'Accord à la signature et de celles qu'elle effectuera aux mêmes fins pendant les six mois suivant la date susvisée, selon les prévisions établies par la Société à cette date; les signataires effectuent en même temps le versement de leurs quotes-parts des contributions complémentaires éventuellement appelées en application des dispositions du paragraphe (b) du présent Article; à ces versements s'ajoutent les intérêts normaux sur les sommes exigibles. Les signataires versent le solde de leurs contributions, telles que définies à l'Article 3 du présent Accord Spécial, suivant les modalités prévues au paragraphe (b) du présent Article.

(b) La Société présente au Comité un échéancier prévisionnel des versements ultérieurs que l'application des dispositions de l'Article 3 du présent Accord Spécial rendra nécessaires et le Comité invite les signataires à effectuer leurs versements proportionnels de façon que les dé-

ARTIKEL 4

a) Under en period av nio månader från den dag, då överenskommelsen först öppnas för undertecknande, skall envar undertecknare — inom fyra veckor räknat från dagen för denna särskilda överenskommelses ikraftträdande med avseende på honom — i amerikanska dollar eller i myntslag som är fritt konvertibelt i amerikanska dollar i avräkning till bolaget inbetala en mot sin kvot svarande procentandel av de utgifter, som bolaget haft för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn före den dag, då överenskommelsen öppnas för undertecknande, och av de utgifter, som bolaget kommer att ha för samma ändamål under de närmaste sex månaderna efter sagda datum enligt då uppgjorda beräkningar. Envar undertecknare skall därvid tillika erlægga sin andel av varje ytterligare kapitaltillskott, som begäres efter vad under b) i denna artikel sägs, jämte vederbörlig ränta på alla nu nämnda belopp. Envar undertecknare skall erlægga återstoden av sitt i artikel 3 i denna särskilda överenskommelse avsedda kapitaltillskott i enlighet med föreskrifterna under b) i denna artikel.

b) Bolaget skall för kommittén framlägga beräkningar angående tiderna för de inbetalningar, som skola göras enligt artikel 3 i denna särskilda överenskommelse. Kommittén skall anmoda undertecknarna att göra sina proportionella inbetalningar så att uppkommande skulder

as they become due. Payments shall be made to the Corporation by each signatory in United States dollars, or in currency freely convertible into United States dollars, and in such amounts that, accounting on a cumulative basis, the sums paid by the signatories are in proportion to their respective quotas. Where a signatory other than the Corporation incurs obligations pursuant to authorization by the Committee, the Committee shall cause payments to be made to that signatory.

(c) Accounts for expenditure referred to in paragraphs (a) and (b) of this Article shall be subject to review by the Committee and shall be subject to such adjustment as the Committee may decide.

(d) Each signatory shall pay the amount due from it under paragraph (b) of this Article on the date designated by the Committee. Interest at the rate of six per cent per annum shall be added to any amount unpaid after that date. If the signatory has not made a payment within three months of its becoming due, the rights of the signatory under the Agreement and this Special Agreement shall be suspended. If, after such suspension, the Committee decides, pursuant to Article XI (b) of the Agreement, that the defaulting signatory is deemed to have withdrawn from this Special Agreement, the Committee shall then make a binding determination of the sums already due together with a sum to be paid in respect of the costs which will result in the future from contracts concluded while that signatory

penses soient couvertes au fur et à mesure de leurs échéances. Les signataires effectuent leurs versements auprès de la Société en dollars des Etats-Unis ou en devises pouvant être librement converties en dollars des Etats-Unis de telle façon que les versements cumulés soient en permanence proportionnels à leurs quotes-parts. Lorsqu'un signataire autre que la Société expose des dépenses, en vertu d'une autorisation du Comité, le Comité lut en fait obtenir le règlement.

(c) Les comptes relatifs aux dépenses visées aux paragraphes (a) et (b) ci-dessus sont examinés par le Comité et le cas échéant révisés par celui-ci.

(d) Les signataires effectuent à la date fixée par le Comité les paiements leur incombant en application des dispositions du paragraphe (b) de cet Article. Toute somme restant due après la date fixée est grevée d'un intérêt annuel de six pour cent. Lorsqu'un signataire n'a pas effectué de paiement dans les trois mois qui suivent l'échéance, l'exercice de ses droits aux termes de l'Accord et du présent Accord Spécial est suspendu. Si, à la suite de cette suspension, le Comité, conformément à l'Article XI (b) de l'Accord, décide que le signataire défaillant est considéré comme ayant dénoncé l'Accord Spécial, le Comité arrête sans appel le montant des sommes déjà dues auxquelles s'ajoute une somme à payer pour les dépenses qui résulteraient ultérieurement de contrats conclus lorsque ce signataire était Partie au présent

kunna likvideras efterhand som de förfalla. Envar undertecknare skall göra sina inbetalningar till bolaget i amerikanska dollar eller i myntslag, som är fritt konvertibelt i amerikanska dollar, och till sådana belopp att de sammanlagda stå i proportion till vars och ens kvot. Därast annan undertecknare än bolaget ådrager sig skuld i överensstämmelse med kommitténs bemyndigande, skall kommittén tillse att inbetalningar göras till denne undertecknare.

c) Räkenskaper över de utgifter, som avses under a) och b) i denna artikel, skola granskas av kommittén och jämkas på sätt kommittén må besluta.

d) Varje undertecknare skall, på dag som fastställes av kommittén, erlægga vad som åligger honom att betala enligt föreskrifterna under b) i denna artikel. Sex procents årlig ränta skall utgå på varje belopp, som utestår obetalt angiven dag. Om undertecknaren icke fullgjort en inbetalning inom tre månader från den dag, då beloppet förföll till betalning, skall undertecknaren avstängas från åtnjutande av sina rättigheter enligt överenskommelsen och denna särskilda överenskommelse. Där efter sådan avstängning kommittén i enlighet med föreskrifterna i artikel XI under b) i överenskommelsen fastställer, att undertecknare, som sålunda resterar med betalning, skall anses ha frånträtt den särskilda överenskommelsen, skall kommittén med bindande verkan fastställa storleken av redan förfall-

was a party. Such withdrawal shall not, however, affect the obligation of the signatory concerned to pay sums due under this Special Agreement, whether falling due before it ceased to be a party or payable in accordance with the aforesaid determination of the Committee.

Accord Spécial. Pareille dénonciation n'affecte toutefois par l'obligation, pour le signataire en cause, de payer les sommes dues aux termes du présent Accord, que leurs échéances se produisent avant qu'il ait cessé d'être Partie ou qu'elles soient payables conformément à la décision ci-dessus du Comité.

ARTICLE 5

The following shall be included as part of the costs of the design, development, construction and establishment of the space segment to be shared by the signatories in proportion to their respective quotas:

(a) The direct and indirect costs for the design, development, construction and establishment of the space segment incurred by the Corporation prior to the date when the Agreement is first opened for signature;

(b) All direct and indirect costs for the design, development, construction and establishment of the space segment incurred by the Corporation or pursuant to authorization by the Committee by any other signatory on behalf of the signatories to this Special Agreement subsequent to the date when the Agreement is first opened for signature;

(c) All direct and indirect costs incurred by the Corporation which are allocable to its performance of services as manager in the design,

ARTICLE 5

Sont comprises dans les dépenses de conception, de mise au point, de construction et de mise en place du secteur spatial, pour être réparties entre les signataires proportionnellement à leur quote-part respective:

(a) les dépenses directes et indirectes effectuées à ces fins par la Société avant la date à laquelle l'Accord est ouvert à la signature;

(b) toutes les dépenses directes et indirectes effectuées à ces mêmes fins par la Société ou, en vertu d'une autorisation du Comité, par tout autre signataire, au nom des signataires du présent Accord Spécial, après la date à laquelle l'Accord est ouvert à la signature;

(c) toutes les dépenses directes et indirectes effectuées à ces mêmes fins par la Société dans sa gestion, ainsi que la juste rémunération des

na belopp med tillägg av belopp att erläggas till täckande av framtida kostnader härrörande från kontrakt, som slutits medan undertecknaren var part. Frånträdet skall icke inverka på vederbörande undertecknares skyldighet att erlægga belopp förfallande till betalning enligt denna särskilda överenskommelse, vare sig dessa skola erläggas innan undertecknaren upphör att vara part eller de skola erläggas med anledning av kommitténs nyssnämnda beslut.

ARTIKEL 5

I de kostnader för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn, vilka skola bäras av undertecknarna i proportion till deras kvoter, ingå:

a) de direkta och indirekta kostnader för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn, som bolaget ådragit sig före den dag, då överenskommelsen öppnas för undertecknande;

b) alla direkta och indirekta kostnader för projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn, som bolaget eller, i enlighet med kommitténs bemyndigande, någon annan undertecknare ådrager sig för undertecknarna av denna särskilda överenskommelse efter den dag, då överenskommelsen öppnas för undertecknande;

c) alla direkta och indirekta kostnader, som bolaget ådrager sig och som härröra från dess fullgörande av uppgifterna som verkställande or-

development, construction and establishment of the space segment and appropriate compensation to the Corporation, as may be agreed between the Corporation and the Committee, for such services.

fonctions exercées par la Société dans les conditions convenues entre celle-ci et le Comité.

ARTICLE 6

The following shall not form part of the costs to be shared by the signatories:

(a) Taxes on the net income of any of the signatories;

(b) Design and development expenditure on launchers and launching facilities except expenditure incurred for the adaptation of launchers and launching facilities in connection with the design, development, construction and establishment of the space segment;

(c) The costs of the representatives of the signatories on the Committee and on its advisory sub-committees and the staffs of those representatives except insofar as the Committee may otherwise determine.

ARTICLE 7

(a) In considering whether an earth station should be permitted to utilize the space segment, the Committee shall take into account the technical characteristics of the station, the technical limitations on multiple access to satellites due to the existing state of the art, the effect of geographical distribution of earth stations on the efficiency of

ARTICLE 6

Ne font pas partie des dépenses à répartir entre les signataires:

(a) les impôts sur le revenu net de l'un quelconque des signataires;

(b) les dépenses nécessaires à la conception et la mise au point des lanceurs et des installations de lancement, à l'exception toutefois des dépenses effectuées pour l'adaptation de ces lanceurs et de ces installations de lancement à la conception, la mise au point, la construction et la mise en place du secteur spatial;

(c) les dépenses relatives aux représentants des signataires au Comité et aux sous-comités consultatifs, ainsi qu'au personnel attaché à ces représentants, sauf si le Comité en décide autrement.

ARTICLE 7

(a) Lorsqu'il examine s'il faut autoriser une station terrienne à utiliser le secteur spatial, le Comité tient compte des caractéristiques techniques de cette station, des limitations qu'impose l'état actuel de la technologie aux possibilités d'accès multiples aux satellites, des conséquences de la distribution géographique des stations terriennes pour

gan vid projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn eller som utgöra sådan skälig gottgörelse till bolaget för dess tjänster, varom överenskommelse kan träffas mellan bolaget och kommittén.

ARTIKEL 6

I de kostnader, som skola bäras av undertecknarna, skola icke ingå:

a) skatter på någon undertecknares nettotinkomster;

b) projekterings- och utvecklingskostnader för rymdraketer och utskjutningsanläggningar med undantag för kostnader sammanhängande med rymdraketers och utskjutningsanläggningars anpassning till behov sammanhängande med projektering, utveckling, konstruktion och upprättande av rymdsektorn;

c) kostnader för undertecknarnas företrädare i kommittén och dess rådgivande underkommittéer eller för dessa företrädares biträden, med mindre kommittén annorlunda beslutar.

ARTIKEL 7

a) Vid övervägande, huruvida en jordstation skall tillåtas utnyttja rymdsektorn, skall kommittén taga hänsyn till stationens tekniska egenskaper, de tekniska begränsningar i fråga om möjligheterna för flera jordstationers samtidiga trafik med satelliterna, som föreligga på teknikens nuvarande utvecklingsstadium, inverkan av jordstationernas geo-

the services to be provided by the system, the recommended standards of the International Telegraph and Telephone Consultative Committee and the International Radio Consultative Committee of the International Telecommunication Union, and such general standards as the Committee may establish. Failure by the Committee to establish general standards shall not of itself preclude the Committee from considering or acting upon any application for approval of an earth station to utilize the space segment.

(b) Any application for approval of an earth station to utilize the space segment shall be submitted to the Committee by the signatory to this Special Agreement in whose area the earth station is or will be located or, with respect to other areas, by a duly authorized communications entity. Each such application shall be submitted either individually or jointly on behalf of all signatories and duly authorized communications entities intending to utilize the space segment by means of the earth station which is the subject of the application.

(c) Any application for approval of an earth station located in the territory of a State whose Government is party to the Agreement which is to be owned or operated by an organization or organizations other than the corresponding signatory shall be made by that signatory.

l'efficacité des services qui doivent être rendus par le système. Il tient compte également des avis du Comité consultatif International Télégraphique et Téléphonique et du Comité Consultatif International des Radiocommunications de l'Union Internationale des Télécommunications et des normes générales que le Comité peut établir. Même si le Comité n'a pu établir de normes générales, cela ne doit pas l'empêcher d'examiner et de donner suite à une demande d'approbation relative à l'utilisation du secteur spatial par une station terrienne.

(b) Les demandes visant à autoriser une station terrienne à utiliser le secteur spatial sont soumises au Comité par le signataire du présent Accord Spécial dans la région duquel est ou sera située cette station terrienne ou, s'il s'agit d'autres régions, par un organisme de télécommunications dûment autorisé. Chaque demande de ce genre est présentée soit individuellement, soit au nom de tous les signataires et organismes de télécommunications dûment autorisés qui désirent utiliser le secteur spatial au moyen de la station terrienne faisant l'objet de la demande.

(c) La demande d'approbation d'une station terrienne située sur le territoire d'un Etat dont le Gouvernement est Partie à l'Accord mais dont la propriété ou l'exploitation relèvent d'une organisation ou d'organisations autres que le signataire correspondant, est présentée par ce dernier.

grafiska fördelning på systemets effektivitet, de normer, som rekommenderas av Internationella Teleunionens rådgivande telegraf- och telefonkommitté och rådgivande radiokommitté, ävensom de allmänna normer, som kommittén må fastställa. Uraktlåtenhet från kommitténs sida att fastställa allmänna normer utgör icke hinder för kommittén att överväga eller vidtaga åtgärd med anledning av framställning om godkännande av jordstation för utnyttjande av rymdsektorn.

b) Ansökningar om tillstånd för jordstation att utnyttja rymdsektorn skola ingivas till kommittén av den undertecknare av denna särskilda överenskommelse, inom vars område jordstationen är eller skall bli placerad, eller — i vad gäller andra områden — av ett vederbörligen auktoriserat telekommunikationsorgan. Varje sådan ansökan skall ingivas antingen individuellt eller på alla de undertecknares och vederbörligen auktoriserade telekommunikationsorgans vägnar, vilka ha för avsikt att använda rymdsektorn via den jordstation som ansökan avser.

c) Varje ansökan om godkännande av jordstation som är belägen på sådan stats territorium, vars regering är part i överenskommelsen och som skall ägas eller drivas av annan organisation eller andra organisationer än motsvarande undertecknare, skall ingivas av denne undertecknare.

ARTICLE 8

(a) Each applicant for approval of an earth station pursuant to Article 7 of this Special Agreement shall be responsible for making equitable and non-discriminatory arrangements for the use of the earth station by all signatories or duly authorized communications entities intended to be served by the earth station individually or jointly with other earth stations.

(b) To the extent feasible the Committee shall allot to the respective signatory or duly authorized communications entity, for use by each earth station which has been approved pursuant to Article 7 of this Special Agreement, an amount of satellite utilization appropriate to satisfy the total communications capability requested on behalf of all signatories and duly authorized communications entities to be served by such earth station.

(c) In making allotments of satellite utilization the Committee shall give due consideration to the quotas of the signatories to be served by each earth station.

ARTICLE 9

(a) The Committee shall specify the unit of satellite utilization and from time to time shall establish the rate of charge per unit at a level which, as a general rule, shall be sufficient, on the basis of the estimated total use of the space segment, to cover amortization of the capital cost of the space segment, an

ARTICLE 8

(a) Chaque organisme présentant une demande d'approbation de station terrienne, conformément à l'Article 7 du présent Accord Spécial, prend des dispositions pour l'utilisation équitable et sans discrimination de la station terrienne par tous les signataires et tous leurs organismes de télécommunications dûment autorisés devant être desservis par cette station, soit seule, soit en liaison avec d'autres stations.

(b) Dans la mesure du possible, le Comité attribue au signataire ou à l'organisme dûment autorisé une part de l'utilisation du système de satellites par chaque station terrienne approuvée conformément à l'Article 7 du présent Accord Spécial, et correspondant au potentiel total de télécommunications requis pour l'ensemble des signataires et des organismes de télécommunications dûment autorisés à être desservis par cette station terrienne.

(c) Dans l'établissement de ces attributions, le Comité tient compte des quotes-parts des signataires qui sont desservis par chaque station terrienne.

ARTICLE 9

(a) Le Comité détermine l'unité d'utilisation du système de satellites; il fixe et revise ultérieurement le taux unitaire de redevance à un niveau tel qu'en principe celui-ci soit suffisant, sur la base de l'utilisation totale prévue du secteur spatial, pour couvrir l'amortissement et la rémunération adéquate du capital engagé dans

ARTIKEL 8

a) Envar som ansöker om godkännande av jordstation enligt bestämmelserna i artikel 7 i den särskilda överenskommelsen skall vara skyldig att vidtaga rättvisa och icke-diskriminerande åtgärder, så att jordstationen kan användas av alla undertecknare eller vederbörligen auktoriserade telekommunikationsorgan, som avses bli betjänade av jordstationen ensam eller i förening med andra jordstationer.

b) Kommittén skall så långt möjligt för användning vid varje jämligt artikel 7 i denna särskilda överenskommelse godkänd jordstation tilldela undertecknaren eller det vederbörligen auktoriserade telekommunikationsorganet sådan andel i utnyttjandet av satellitsystemet, som svarar mot den totala trafikpotentialen för alla undertecknare och vederbörligen godkända telekommunikationsorgan, som skola betjänas av ifrågakommande jordstation.

c) Vid tilldelningen av satellitkapacitet skall kommittén taga vederbörlig hänsyn till storleken av de undertecknares kvoter, som skola betjänas av varje särskild jordstation.

ARTIKEL 9

a) Kommittén skall bestämma en satellitanvändningsenhet. Den skall fastställa och med lämpliga intervaller omräkna avgiften per enhet till en nivå, som i princip skall vara tillräcklig — beräknat efter den förutsedda totala användningen av rymdsektorn — för att medge amortering av rymdsektorn, ge en lämp-

adequate compensation for use of capital, and the estimated operating, maintenance and administration costs of the space segment.

(b) In establishing the unit rate of charge pursuant to paragraph (a) of this Article, the Committee shall include in the estimated operating, maintenance and administration costs of the space segment the estimated direct and indirect costs of the Corporation which are allocable to its performance of services as manager in the operation and maintenance of the space segment and appropriate compensation to the Corporation, as may be agreed between the Corporation and the Committee, for such services.

(c) The Committee shall arrange for the payment of charges for allotments of satellite utilization to be made quarterly to the Corporation. The charges shall be computed in United States dollars and paid in United States dollars or in currency freely convertible into United States dollars.

(d) The components of the unit rate of charge representing amortization and compensation for the use of capital shall be credited to the signatories in proportion to their respective quotas. In the interests of avoiding unnecessary transfers of funds between signatories, and of keeping to a minimum the funds held by the Corporation on behalf of the signatories, the Committee shall make suitable arrangements for funds representing these components to be retained by signatories where appropriate or, if collected, to be

le secteur spatial, et les dépenses prévues d'exploitation, d'entretien et de gestion du secteur spatial.

(b) Pour la fixation du taux unitaire de redevance en application des dispositions du paragraphe (a) ci-dessus, le Comité fera entrer dans l'estimation des dépenses d'exploitation, d'entretien et de gestion du secteur spatial les dépenses supportées de façon directe et indirecte par la Société et correspondant à l'exercice de ses fonctions de gestion dans l'exploitation et l'entretien du secteur spatial, y compris la rémunération appropriée des services rendus par la Société, à fixer en accord entre celle-ci et le Comité.

(c) Le Comité prend toutes dispositions pour que les redevances d'attribution du système de satellites soient réglées trimestriellement à la Société. Les redevances sont calculées et payées en dollars des Etats-Unis, ou en devises pouvant être librement converties en dollars des Etats-Unis.

(d) Les éléments constitutifs du taux unitaire de redevance qui correspondent à l'amortissement et à la rémunération du capital sont portés au crédit des signataires en proportion de leurs quotes-parts. En vue d'éviter des mouvements de fonds inutiles entre les signataires et de maintenir au niveau le plus faible possible le volume des fonds détenus par la Société pour le compte des signataires, le Comité prend les mesures nécessaires pour que les fonds correspondant aux éléments susmentionnés soient, lorsqu'il y a lieu, con-

lig avkastning på investerat kapital samt täcka de beräknade kostnaderna för drift, underhåll och förvaltning av rymdsektorn.

b) Vid fastställandet av avgiften per enhet enligt stadgandet under a) i denna artikel skall kommittén i de förutsedda kostnaderna för drift, underhåll och förvaltning av rymdsektorn inräkna de bolagets beräknade direkta och indirekta kostnader, som äro hänförliga till dettas fullgörande av sina uppgifter som verkställande organ vid driften och underhållet av rymdsektorn, jämte den skäligen gottgörelse till bolaget för dess tjänster i nämnda avseenden, varom överenskommelse kan träffas mellan bolaget och kommittén.

c) Kommittén skall vidtaga åtgärder för att avgifter för tilldelning av satellitkapacitet skola erläggas kvartalsvis till bolaget. Avgifterna skola beräknas och betalas i amerikanska dollar eller i myntslag som är fritt konvertibelt i amerikanska dollar.

d) De delar av avgiften per enhet, som motsvara amortering och avkastning på investerat kapital, skola gottskrivas undertecknarna i proportion till deras kvoter. I syfte att undvika onödiga kapitalöverföringar mellan undertecknarna och att så långt möjligt begränsa storleken av de penningmedel, som bolaget disponerar för undertecknarnas räkning, skall kommittén vidtaga lämpliga åtgärder för att kapital i motsvarande omfattning skall kunna innehållas av undertecknarna, där så är lämpligt, eller, om uppkräv-

distributed among the signatories in such a way that the credits established for signatories are discharged.

(e) The other components of the unit rate of charge shall be applied to meet all operating, maintenance, and administration costs, and to establish such reserves as the Committee may determine to be necessary. After providing for such costs and reserves, any balance remaining shall be distributed by the Corporation, in United States dollars, or in currency freely convertible into United States dollars, among the signatories in proportion to their respective quotas; but if insufficient funds remain to meet the operating, maintenance and administration costs, the signatories shall pay to the Corporation, in proportion to their respective quotas, such amounts as may be determined by the Committee to be required to meet the deficiency.

(f) The Committee shall institute appropriate sanctions in cases where payments pursuant to this Article shall have been in default for three months or longer.

ARTICLE 10

(a) All contracts placed by the Corporation or by any other signatory pursuant to authorization by the Committee relating to design, development and procurement of equipment for the space segment shall, except as otherwise provided

servés par les signataires, ou, si lesdits fonds ont été encaissés, répartis entre ceux-ci de telle façon que tous les montants portés au crédit des signataires soient effectivement réglés à ces derniers.

(e) Les autres éléments constitutifs du taux unitaire de redevance couvriront les dépenses d'exploitation, d'entretien et de gestion, ainsi que les réserves que le Comité jugera utile de constituer. Le solde subsistant après ces affectations sera réparti par la Société, en dollars des Etats-Unis, ou en devises pouvant être librement converties en dollars des Etats-Unis, parmi les signataires et en proportion de leurs quotes-parts. Si les disponibilités ne permettent pas de couvrir les dépenses d'exploitation, d'entretien et de gestion, les signataires verseront à la Société, en proportion de leurs quotes-parts, les sommes que le Comité jugera nécessaires à la couverture du déficit.

(f) Le Comité prendra les mesures appropriées pour sanctionner les retards de trois mois ou plus dans les paiements prévus au présent Article.

ARTICLE 10

(a) Tous les contrats attribués par la Société ou par tout autre signataire en vertu d'une autorisation du Comité, et relatifs à l'étude, à la mise au point et à la fourniture de matériel pour le segment spatial devront, sauf si le Comité en décide autre-

ning skett, fördelas bland under-tecknarna på sådant sätt att deras fastställda tillgodohavanden regleras.

e) Övriga i avgiften per enhet ingående belopp skola användas till att täcka alla drifts-, underhålls- och förvaltningskostnader och skapa sådana reserver, som kommittén kan anse erforderliga. Sedan medel avsatts för sådana omkostnader och reserver, skall eventuellt återstående kontantkapital av bolaget fördelas till undertecknarna i amerikanska dollar i proportion till vars och ens kvot. Om emellertid tillräckliga penningmedel icke återstå för att täcka drifts-, underhålls- och förvaltningskostnaderna, skola undertecknarna, envar i proportion till sin kvot, till bolaget erlægga de belopp, som av kommittén fastställas vara erforderliga för att täcka bristen.

f) Kommittén skall vidtaga lämpliga sanktioner i fall, då inbetalningar, som skola ske i enlighet med denna artikel, uteblivit under tre månader eller längre.

ARTIKEL 10

a) Varje beställning, som utlägges av bolaget eller av annan undertecknare i kraft av kommitténs bemyndigande och som avser projektering eller utveckling av eller anskaffning av utrustning till rymdsektorn, skall grundas på svar som

by the Committee, be based on responses to appropriate requests for quotations or invitations to tender from among persons and organizations qualified to perform the work under the proposed contract whose names are furnished to the Committee by the signatories.

(b) For contracts which exceed U.S. \$125,000 the issue by the Corporation of requests for quotations or invitations to tender shall be in accordance with such conditions as the Committee may determine. The Corporation shall keep the Committee fully informed of decisions taken relating to such contracts.

(c) The Corporation shall consult the Committee before issuing requests for proposals and invitations to tender for contracts for design, development and procurement of equipment for the space segment which are expected to exceed U.S. \$500,000. If, as a result of its evaluation of responses to such requests or invitations, the Corporation desires that a contract be placed which exceeds U.S. \$500,000, it shall submit its evaluation and recommendations to the Committee. The approval of the Committee shall be required before each such contract is placed either by the Corporation as manager or by any other signatory pursuant to authorization by the Committee.

(d) The Committee shall approve the program for the launching of

ment, être fondés sur les réponses aux demandes de prix ou aux appels d'offres. Ces demandes de prix ou ces appels d'offres sont adressés à des personnes ou à des organisations choisies parmi celles indiquées au Comité par les signataires et qui sont qualifiés pour exécuter les travaux prévus dans le contrat proposé.

(b) Pour les contrats dont le montant est supérieur à 125.000 dollars des Etats-Unis, l'envoi par la Société de demandes de propositions ou d'appels d'offres devra être fait conformément aux conditions que le Comité pourra déterminer. La Société tiendra le Comité pleinement informé des décisions prises relatives à ces contrats.

(c) La Société consultera le Comité avant tout envoi de demandes de propositions et d'appels d'offres concernant les contrats d'études, de mise au point et de fourniture de matériel pour le secteur spatial dont la valeur est estimée supérieure à 500.000 dollars des Etats-Unis. S'il résulte, du dépouillement des réponses aux demandes de propositions et aux appels d'offres, que la Société desire placer un contrat d'un montant supérieur à 500.000 dollars des Etats-Unis, celle-ci devra soumettre les résultats du dépouillement et ses recommandations au Comité. L'approbation par le Comité devra être donnée avant attribution d'un tel contrat, que celui-ci soit placé par la Société en tant que gérant ou par tout autre signataire en vertu d'une autorisation du Comité.

(d) Le Comité approuvera le programme de lancement de satellites et

mottagits efter infordran av anbud i lämplig ordning från sådana personer eller organisationer, vilka äga förutsättningar att utföra det arbete, som avses med ifrågasatt beställning, och vilkas namn meddelats kommittén av undertecknarna.

b) Såvitt gäller beställningar till belopp överstigande 125 000 amerikanska dollar skall anbud infordras på sådana villkor, som kommittén må bestämma. Det åligger bolaget att hålla kommittén underrättad om beslut, som fattas rörande beställningar, som nu sagts.

c) Bolaget skall rådföra sig med kommittén innan anbud infordras rörande sådana beställningar för projektering eller utveckling av eller anskaffning av utrustning till rymdsektorn, vilka förutses komma att belöpa till mera än 500 000 amerikanska dollar. Där, på grundval av sin bedömning av mottagna svar i anledning av infordran av anbud, som nu sagts, bolaget önskar utlägga beställning till belopp överstigande 500 000 amerikanska dollar, skall bolaget underställa kommittén sin bedömning och sina förslag. Utan kommitténs godkännande må sådan beställning icke utläggas av bolaget såsom verkställande organ, ej heller av någon annan undertecknare av den särskilda överenskommelsen i kraft av kommitténs bemyndigande.

d) På kommittén ankommer att godkänna program för utskjutning

satellites and for associated services, the launch source and the contracting arrangements.

(e) Except as otherwise directed by the Committee, and subject to paragraphs (c) and (d) of this Article, all contractors shall be selected by the Corporation and all contracts shall be in the name of and be executed and administered by the Corporation as manager.

(f) Except as otherwise determined by the Committee, all contracts and sub-contracts placed for design, development and procurement of equipment for the space segment shall contain appropriate provisions to the effect that all inventions, technical data and information arising directly from any work performed under such contracts (except inventions, technical data and information pertaining to launchers and launchings) shall be disclosed to the Committee and may be used only in the design, development, manufacture and use of equipment and components for the space segment established under the present interim arrangements or under any definitive arrangements which may succeed these interim arrangements, without payment of royalties, by each signatory or any person in the jurisdiction of a signatory or the Government which has designated that signatory.

des services associés, la source de lancement, et les arrangements relatifs aux contrats.

(e) Sauf si le Comité en dispose autrement, et sous réserve des paragraphes (c) et (d) du présent Article, tous les entrepreneurs sont choisis par la Société et tous les contrats sont passés au nom de la Société, exécutés et administrés par elle en tant que gérant.

(f) Sauf si le Comité en dispose autrement, tous les contrats et sous-contrats passés pour les travaux de conception, de mise au point et pour la fourniture de matériel destiné au secteur spatial contiennent des dispositions appropriées prévoyant que tous les renseignements, inventions et données techniques découlant directement de tout travail effectué conformément à ces contrats (à l'exclusion des renseignements, des inventions et des données techniques relatives aux lanceurs et aux lancements) sont communiqués au Comité et peuvent, aux termes des dispositions provisoires actuelles comme à ceux des dispositions définitives, être utilisés seulement pour la conception, la mise au point, la fabrication et l'utilisation de matériel et de composants destinés au secteur spatial établi au titre des présentes dispositions provisoires ou au titre des dispositions définitives qui succéderont aux dispositions provisoires, sans paiement de redevance, par chaque signataire ou par chaque personne relevant d'un signataire ou du Gouvernement qui a désigné ce signataire.

av satelliter och därmed sammanhängande verksamhet, utskjutningens verkställare samt kontraktsarrangemangen.

e) Där kommittén ej annorlunda bestämmer, skola, med iakttagande av vad under c) och d) i denna artikel sägs, beställningskontrahenterna städse väljas av bolaget och beställningskontrakt ingås i bolagets namn samt fullgöras och förvaltas av bolaget såsom verkställande organ.

f) Därest kommittén icke annorlunda bestämmer, skola alla beställningar och underbeställningar, som utläggas med avseende på projektering eller utveckling av eller leverans av utrustning till rymdsektorn, innehålla lämpliga föreskrifter om att alla uppfinningar, tekniska data och upplysningar, som direkt härröra från något slag av arbete utfört enligt sådana beställningar (utom uppfinningar, tekniska data och upplysningar, som hänföra sig till raketer och utskjutningar), skola delgivas kommittén och skola av varje undertecknare eller av varje person lydande under undertecknare eller under den regering, som utsett undertecknaren, få användas utan ersättning såvitt uteslutande gäller projektering, utveckling, tillverkning och användning av utrustning och komponenter för den rymdsektor, som upprättas med tillämpning av förevarande provisoriska arrangemang eller de slutliga arrangemang, som må avlösa de förstnämnda.

(g) Except as it may otherwise determine, the Committee shall endeavor to have included in all contracts placed for design and development appropriate provisions which will ensure that inventions, technical data and information owned by the contractor and its sub-contractors which are directly incorporated in work performed under such contracts, may be used on fair and reasonable terms by each signatory or any person in the jurisdiction of a signatory or the Government which has designated that signatory, provided that such use is necessary, and to the extent that it is necessary to use such inventions, technical data and information for the exercise of the right to use under paragraph (f) of this Article.

(h) The provisions of this Article shall not be held to apply to contracts for design, development, construction and establishment of the space segment to which the Corporation is a party on the date when the Agreement is first opened for signature. Subject to the provisions of Article 4 (c) of this Agreement, all such contracts shall be recognized by the Committee as continuing obligations for budgetary purposes.

ARTICLE 11

Each signatory shall keep such books, records, vouchers and accounts of all costs for which it is authorized to be reimbursed under

(g) Sauf s'il en décide autrement, le Comité veille à ce que soient inscrites, autant que possible, dans tous les contrats passés pour les travaux de conception et de mise au point, des dispositions propres à assurer que les renseignements, inventions et données techniques appartenant à l'entrepreneur bénéficiaire des contrats et à ses sous-traitants, et qui découlent directement des travaux effectués aux termes de ces contrats, puissent être utilisés à des conditions justes et raisonnables par tout signataire ou toute personne relevant d'un signataire ou du Gouvernement qui a désigné ce signataire, pourvu que cette utilisation soit nécessaire et ce, dans la mesure requise pour l'exercice du droit prévu au paragraphe (f) ci-dessus.

(h) Les dispositions du présent Article ne sont pas applicables aux contrats pour la conception, la mise au point, la construction et la création du secteur spatial auxquels la Société est partie à la date de l'ouverture de l'accord à la signature. Sous réserve des dispositions de l'Article 4 (c) de cet Accord, de tels contrats seront reconnus pour raisons budgétaires par le Comité comme des obligations continues.

ARTICLE 11

Tout signataire tient les registres, archives, pièces justificatives et comptes nécessaires relatifs à toutes les dépenses pour lesquelles il est

g) Därest kommittén icke annorlunda bestämmer, skall den eftersträva att i alla beställningskontrakt angående projektering och utveckling lämpliga föreskrifter intagas, vilka äro ägnade att säkerställa att uppfinningar, tekniska data och upplysningar, som äro leverantörens och dennes underleverantörers egendom och som direkt införlivas med arbete enligt sådana beställningar, skola få på rättvisa och skäliga villkor utnyttjas av varje undertecknare eller varje person lydande under undertecknare eller under den regering, som utsett undertecknaren, under förutsättning att sådant utnyttjande är nödvändigt och i den utsträckning det är nödvändigt att utnyttja sådana uppfinningar, tekniska data och upplysningar för utövande av den under f) i denna artikel angivna nyttjanderätten.

h) Bestämmelserna i denna artikel äga icke tillämpning på sådana kontrakt rörande projektering, utveckling, konstruktion eller upprättande av rymdsektorn, i vilka bolaget är part då överenskommelsen öppnas för undertecknande. Med iakttagande av vad i artikel 4 under c) i denna särskilda överenskommelse stadgas skola alla dylika kontrakt av kommittén erkännas såsom innefattande fortsatt åtagande för budgetära ändamål.

ARTIKEL 11

Varje undertecknare skall hålla erforderliga böcker, aktsamlingar, verifikationer och räkenskaper rörande alla kostnader, för vilka han

this Special Agreement with respect to the design, development, construction, establishment, maintenance and operation of the space segment as may be appropriate and shall at all reasonable times make them available for inspection by members of the Committee.

ARTICLE 12

In addition to functions stated elsewhere in this Special Agreement, the Corporation, as manager pursuant to Article VIII of the Agreement, shall:

(a) prepare and submit to the Committee the annual programs and budgets;

(b) recommend to the Committee the type or types of space segment to be established;

(c) plan, conduct, arrange for and co-operate in studies, design work and development for improvement of the space segment;

(d) operate and maintain the space segment;

(e) furnish to the Committee such information as may be required by any representative on the Committee to enable him to discharge his responsibilities as a representative;

(f) arrange for technicians, selected by the Committee with the concurrence of the Corporation from among persons nominated by signatories, to participate in the assessment of designs and of specifications for equipment for the space segment;

autorisé à être remboursé en vertu du présent Accord Spécial pour la conception, la mise au point, la construction, la mise en place, l'entretien et l'exploitation du secteur spatial, et les soumet à intervalles raisonnables à l'inspection des membres du Comité.

ARTICLE 12

Outre les fonctions déjà précisées au présent Accord Spécial, la Société, en sa qualité d'organe exécutif conformément à l'Article VIII de l'Accord:

(a) prépare et soumet au Comité les programmes et budgets annuels;

(b) lui recommande le ou les types de secteur spatial à établir;

(c) prépare, dirige, organise les recherches et travaux de conception et de mise au point pour l'amélioration du secteur spatial, et y participe;

(d) exploite le secteur spatial et en assure l'entretien;

(e) fournit au Comité les renseignements demandés par tout représentant au Comité dans le but de s'acquitter de ses responsabilités en tant que tel;

(f) organise la participation de techniciens, choisis par le Comité avec l'approbation de la Société parmi les personnes désignées par les signataires, à l'examen des projets et à l'établissement des spécifications relatives au matériel destiné au secteur spatial;

äger rätt till gottgörelse enligt denna särskilda överenskommelse, avseende rymdsektorns projektering, utveckling, konstruktion, upprättande, underhåll och drift, och skall vid lämpliga tidpunkter hålla dem tillgängliga för kommittémedlems granskning.

ARTIKEL 12

Utöver de funktioner, varom anorstädes stadgas i denna särskilda överenskommelse, har bolaget i sin egenskap av verkställande organ enligt artikel VIII i överenskommelsen att:

a) förbereda och underställa kommittén arbetsprogram samt inkomst- och utgiftsstat för varje år;

b) giva kommittén rekommendationer beträffande den eller de typer av rymdsektor, som skall upprättas;

c) planlägga, leda, vidtaga åtgärder för och medverka vid undersökningar, projekteringsarbete och utveckling för rymdsektorns förbättring;

d) driva och underhålla rymdsektorn;

e) lämna kommittén sådana upplysningar, som någon företrädare i kommittén kan begära, för att han skall kunna fullgöra sina uppgifter som sådan;

f) möjliggöra för tekniker, som med bolagets medverkan utväljes av kommittén bland personer föreslagna av undertecknarna, att delta i bedömningen av projekt och fastställandet av utrustningsspecifikationer för rymdsektorn;

(g) use its best efforts to arrange for inventions, technical data and information arising directly from any jointly financed work performed under contracts placed before the date on which the Agreement is opened for signature to be disclosed to each signatory and to be made available for use free of charge in the design, development, manufacture and use of equipment and components for the space segment by each signatory or any person in the jurisdiction of the signatory or the Government which has designated that signatory.

(g) s'efforce d'obtenir que les renseignements, inventions et données techniques découlant directement des travaux financés en commun aux termes des contrats passés avant la date où l'Accord est ouvert à la signature soient communiqués à tout signataire et mises gratuitement à la disposition de celui-ci ou de toute personne relevant d'un signataire ou du gouvernement qui l'a désigné, en vue de la conception, de la mise au point, de la fabrication et de l'utilisation du matériel et des composants du secteur spatial.

ARTICLE 13

Neither the Corporation as signatory or manager, nor any other signatory as such, shall be liable to any other signatory for loss or damage sustained by reason of a failure or breakdown of a satellite at or after launching or a failure or breakdown of any other portion of the space segment.

ARTICLE 13

La Société en tant que signataire ou en tant qu'organe exécutif, non plus qu'aucun autre signataire ne sera responsable envers les autres signataires pour les dommages résultant d'une défaillance ou d'un arrêt dans le fonctionnement d'un satellite au moment du lancement ou après celui-ci, ou d'une défaillance ou d'un arrêt dans le fonctionnement de toute autre partie du secteur spatial.

ARTICLE 14

Arrangements shall be made whereby all legal disputes arising in connection with this Special Agreement or in connection with the rights and obligations of signatories can, if not otherwise settled, be submitted to the decision of an impartial tribunal, to be established in accordance with such arrangements, which would decide such questions

ARTICLE 14

Des dispositions seront prises en vertu desquelles les différends d'ordre juridique s'élevant à propos du présent Accord Spécial ou à propos des droits et obligations des signataires, pourront, s'ils ne sont pas réglés autrement, être soumis au jugement d'un tribunal impartial à établir conformément à ces mêmes dispositions et qui tranchera ces

g) söka åstadkomma att uppfinningar, tekniska data och upplysningar, som direkt framgå ur gemensamt finansierat arbete enligt beställningskontrakt tecknade före den dag då överenskommelsen öppnas för undertecknande, delgivas envar undertecknare och göras tillgängliga att kostnadsfritt utnyttjas av envar undertecknare eller person lydande under undertecknare eller under den regering som utsett undertecknaren såvida gäller projektering, utveckling, framställning och användning av utrustning till och komponenter i rymdsektorn.

ARTIKEL 13

Varken bolaget i sin egenskap av undertecknare eller verkställande organ eller någon annan undertecknare som sådan skall vara ansvarig gentemot övriga undertecknare för skada eller förlust, som uppstått till följd av fel eller funktionsavbrott hos en satellit vid eller efter utskjutningen eller till följd av fel eller funktionsavbrott hos någon annan del av rymdsektorn.

ARTIKEL 14

Arrangemang skola träffas för att alla rättstvister som uppkomma i samband med denna särskilda överenskommelse eller med avseende på undertecknarnas rättigheter och skyldigheter, skola, därest de icke på annat sätt biläggas, kunna hänskjutas till avgörande vid en opartisk domstol, vilken skall inrättas i enlighet med sagda arrangemang

in accordance with general principles of law. To this end, a group of legal experts appointed by the signatories and by the prospective signatories listed in the Annex to this Agreement when it is first opened for signature shall recommend a draft of a Supplementary Agreement containing such arrangements; the signatories shall, after considering that draft, conclude a Supplementary Agreement for such arrangements within a period of three months from the date when the Agreement is first opened for signature. The Supplementary Agreement shall be binding on all those who subsequently become signatories to this Special Agreement.

questions conformément aux principes généraux du droit. A cette fin, un groupe d'experts juridiques, nommés par les signataires et par les signataires prévus et indiqués dans la liste annexée à l'Accord Spécial quand celui-ci a été ouvert à la signature, proposera un projet d'accord supplémentaire contenant les dispositions susvisées. Après examen du projet, les signataires conclueront un Accord additionnel à cette fin dans le délai de trois mois après la date où le présent Accord Spécial est ouvert à la signature. Cet Accord additionnel s'appliquera également de façon obligatoire à tous futurs signataires du présent Accord Spécial.

ARTICLE 15

Any proposed amendment to this Special Agreement shall first be submitted to the Committee. If recommended by the Committee for adoption, it shall enter into force for all signatories when notifications of approval have been deposited with the Government of the United States of America by two-thirds of the signatories, provided that no amendment may impose upon any signatory any additional financial obligation without its consent.

ARTICLE 15

Toute proposition d'amendement au présent Accord Spécial est soumise en premier lieu au Comité. Si ce dernier en recommande l'adoption, elle entre en vigueur à l'égard de tous les signataires lorsque les notifications d'approbation auront été déposées auprès du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique par deux tiers des signataires; toutefois aucun amendement ne peut imposer à l'un quelconque des signataires, sans son consentement, d'obligations financières supplémentaires.

ARTICLE 16

This Special Agreement shall enter into force for each signatory on the

ARTICLE 16

Le présent Accord Spécial entrera en vigueur pour chaque signataire,

och avgöra sådana tvister i överensstämmelse med allmänna rättsprinciper. I detta syfte skall en grupp av rättssakkunniga utsedda av de undertecknare och förutsebara undertecknare som finnas upptagna i bilagan till denna särskilda överenskommelse då den öppnas för undertecknande framlägga förslag till en tilläggsöverenskommelse rörande nämnda arrangemang. Undertecknarna skola, efter erforderlig granskning av förslaget, avsluta tilläggsöverenskommelse om dessa arrangemang inom tre månader från den dag då överenskommelsen öppnas för undertecknande. Tilläggsöverenskommelsen skall vara bindande för var och en som sedermera undertecknar denna särskilda överenskommelse.

ARTIKEL 15

Varje förslag till ändring av denna särskilda överenskommelse skall först framläggas för kommittén. Om förslaget av denna rekommenderas till antagande, skall det träda i kraft för alla undertecknare, när notifikationer om ändringens godkännande överlämnats till Förenta staternas regering av två tredjedelar av undertecknarna; dock att ändring icke må medföra att undertecknare åläggas ytterligare ekonomisk förpliktelse utan sitt medgivande,

ARTIKEL 16

Denna särskilda överenskommelse skall för varje undertecknare träda

day of signature, provided that the Agreement shall have entered into force for or shall have been provisionally applied by the Government which is or has designated the signatory in question; it shall continue in force for as long as the Agreement continues in force.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned duly authorized thereto have signed this Special Agreement.

DONE at Washington this twentieth day of August, 1964, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original, which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit a certified copy to each signatory or acceding Government and to the Government of each State which is a member of the International Telecommunication Union.

au jour de sa signature, à condition que l'Accord soit déjà entré en vigueur à l'égard du Gouvernement signataire ou ayant désigné le signataire en question, ou qu'il ait été provisoirement appliqué par lui. Il restera en vigueur aussi longtemps que l'Accord.

EN FOI DE QUOI les soussignés dûment autorisés ont apposé leur signature au présent Accord Spécial.

FAIT à Washington le vingt août 1964, en langues anglaise et française, les deux textes faisant également foi, en un seul original qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, lequel en transmettra une copie certifiée conforme à chaque signataire ou gouvernement adhérent et au gouvernement de chaque Etat membre de l'Union Internationale des Télécommunications.

i kraft på dagen för undertecknandet, förutsatt att överenskommelsen har trätt i kraft för eller i provisorisk tillämpning av den regering, som själv är eller har utsett undertecknaren i fråga. Den skall förbliva i kraft så länge som överenskommelsen förblir i kraft.

Till bekräftelse härav ha undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, underskrivit denna överenskommelse.

Som skedde i Washington den tjugonde augusti 1964 på engelska och franska språken, vilka båda texter äga lika vitsord, i ett enda original exemplar, som skall deponeras i Förenta staternas regerings arkiv, och varav en bestyrkt avskrift skall av nämnda regering tillställas envar regering, som undertecknar eller ansluter sig, så ock regeringen i envar stat, som är medlem av Internationella Teleunionen.

ANNEX

LIST OF PROSPECTIVE SIGNATORIES TO
THE SPECIAL AGREEMENT

Country	Name of Signatory	Quota
Australia	Overseas Telecommunications Commission (Australia)	2.75
Austria	Bundesministerium für Verkehr und Elektrizitäts- wirtschaft, Generaldirektion für die Post- und Tele- graphenverwaltung	0.2
Belgium	Régie des Télégraphes et Téléphones	1.1
Canada	Canadian Overseas Telecommunication Corporation	3.75
Denmark	Generaldirektoratet for Post og Telegrafvesenet	0.4
France	Government of the French Republic	6.1
Germany	Deutsche Bundespost	6.1
Ireland	An Roinn Poist Agus Telegrafa	0.35
Italy	to be designated	2.2
Japan	Kokusai Denshin Denwa Company Ltd.	2.0
Netherlands	Government of the Kingdom of the Netherlands	1.0
Norway	Telegrafstyret	0.4
Portugal	Administração Geral dos Correios, Telegrafos e Tele- fones	0.4
Spain	Government of the State of Spain	1.1
Sweden	Kunql. Telestyrelsen	0.7
Switzerland	Direction Générale des PTT	2.0
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Her Britannic Majesty's Postmaster General	8.4
United States of America	Communications Satellite Corporation	61.0
Vatican City	Government of the Vatican City State	0.05

ANNEXE

LISTE DES SIGNATAIRES PREVUS
DE L'ACCORD SPECIAL

Pays	Nom du signataire	Quote-part
Allemagne	Deutsche Bundespost	6,1
Australie	Overseas Telecommunications Commission (Australia)	2,75
Autriche	Bundesministerium für Verkehr und Elektrizitätswirtschaft, Generaldirektion für die Post- und Telegraphenverwaltung	0,2
Belgique	Régie des Télégraphes et Téléphones	1,1
Canada	Canadian Overseas Telecommunication Corporation	3,75
Danemark	Generaldirektoratet for Post og Telegrafvesenet	0,4
Espagne	Gouvernement de l'Etat Espagnol	1,1
Etats-Unis d'Amérique	Communications Satellite Corporation	61,0
Etat de la Cité du Vatican	Gouvernement de la Cité du Vatican	0,05
France	Gouvernement de la République Française	6,1
Irlande	An Roinn Poist Agus Telegrafa	0,35
Italie	à désigner	2,2
Japon	Kokusai Denshin Denwa Company Ltd.	2,0
Norvège	Telegrafstyret	0,4
Pays-Bas	Gouvernement du Royaume des Pays-Bas	1,0
Portugal	Administração Geral dos Correios, Telégrafos e Telefones	0,4
Royaume-Uni	Her Britannic Majesty's Postmaster General	8,4
Suède	Kungl. Telestyrelsen	0,7
Suisse	Direction Générale des PTT	2,0

BILAGA

FÖRTECKNING ÖVER FÖRUTSEBARA UNDERTECKNARE
AV DEN SÄRSKILDA ÖVERENSKOMMELSEN

Stat	Undertecknarens namn	Kvot
Amerikas förenta stater	Communications Satellite Corporation	61,0
Australien	Overseas Telecommunications Commission (Australia)	2,75
Belgien	Régie des Télégraphes et Téléphones	1,1
Canada	Canadian Overseas Telecommunication Corporation	3,75
Danmark	Generaldirektoratet for Post og Telegrafvesenet	0,4
Frankrike	Frankrikes regering	6,1
Irland	An Roinn Poist Agus Telegrafa	0,35
Italien	kommer att utses	2,2
Japan	Kokusai Denshin Denwa Company Ltd.	2,0
Nederländerna	Nederländernas regering	1,0
Norge	Telegrafstyret	0,4
Portugal	Administração Geral dos Correios, Telegrafos e Telefones	0,4
Schweiz	Direction Générale des PTT	2,0
Spanien	Spaniens regering	1,1
Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland	Her Britannic Majesty's Postmaster General	8,4
Sverige	Kungl. Telestyrelsen	0,7
Förbundsrepubliken Tyskland	Deutsche Bundespost	6,1
Vatikanstaten	Vatikanstatens regering	0,05
Österrike	Bundesministerium für Verkehr und Elektrizitätswirtschaft, Generaldirektion für die Post- und Telegraphenverwaltung	0,2